

İrşad Dergisi

SAYI:68

YIL:13

AKIL

"Kİ ONLAR, SÖZÜ
İŞİTİRLER VE EN
GÜZELİNE UYARLAR.
İŞTE ONLAR,
ALLAH'IN
KENDİLERİNİ
HİDAYETE ERDİRDİĞİ
KİMSELERDİR VE
ONLAR, TEMİZ AKIL
SAHİPLERİDİR.
(ZÜMER SURESİ / 18)

DÖRT AYLIK TASAVVUF DERGİSİ 2022/2

İÇİNDEKİLER

1. MUSTAFA ÖZBAĞ EFENDİ'DEN GÜLDESTESİ/ LAMİA
6. ZÜBEYR BİN AVVAM/ BEYZA ASLAN
7. PUSU/ LEYLA TUBA TOPTAŞ
8. ZİKİR/ ELİF ASLAN
12. PİSİ PİSİ KAPİTALİZMDEN KÜKREYEN KAPİTALİZME DOĞRU/ BEHİYE KOCA
14. AKIL HASTALIĞI/ NİGARA ÖZAK
16. AYNA/ ÖZNUR YALÇINKAYA
20. AKIL/ AYNUR ŞEKEROĞLU
22. ÇAY SOHBETLERİ/ ZEYNEP KOÇDEMİR
LATİFE KARATAŞ ÖZBEK
23. O'NUN AKLINDAN BİR NEFES/ İLGİN CENGİZ
24. SATRANÇ/ AYŞEGÜL SÜKUT
25. SÖZCÜKLER BİR DÜNYA/ BETÜL YÜCETAŞ
26. ÇOCUKLARIN ZİHİN GELİŞİMİ SÜRECİNDE EBEVEYNLER
NELERE DİKKAT ETMELİDİR?/ HÜMEYRA SEVİNÇ YILDIZ
- 27.12. NASİHAT: SABIRLI OLMAK/ ÖZNUR YALÇINKAYA
SÜVEYDA ŞAHİNBEY
34. SALAVAT-I SEBA
35. GÜNLÜK VİRD

YAZI İŞLERİ

GÜLAY CİNDORUK
HATİCE TÜRK
EMİNE NUR ÖZCAN

EDİTÖRLER

GÖZDE GÜVEN ASLAN
GÜLAY CİNDORUK
HATİCE TÜRK

GRAFİK TASARIM

GÜLŞAH HALİS
SELİN SEZGİN
MERVE KÖSE
BEHİYE KOCA

AYŞE BETÜL ŞAHİN
NİHAL KARADENİZ
HATİCE KÜBRA ŞENER
ASLI ÖREN PÜRÇEK

İLETİŞİM

✉ irsadder@gmail.com
📷 irsaddergisi
🌐 irsaddergisi.com

MUSTAFA ÖZBAĞ EFENDİ'DEN GÜLDESTESİ

Bizim duyulara ihtiyacımız bilgi edinmekle alakalı. Akıl da o bilgiyi analiz edecek, o bilginin neye, nasıl, niçin yaradığına bakacak olan bir olgu. Akıl bu manada bilgi ile bağlantılı. Eğer bilgi ile bağlantılı değil ise o zaman aklın bir anlamı yok. Zaten o manada Kur'an-I Kerim'e de baktığımızda O, bilgiye ve düşünmeye sevk etmiş akılla alakalı her şeyi.

Arabi de bundan uzak değil. Arabi de kendince bu meseleye bakarken bilgi, ilim, mantık üzerinde durmuş. Çünkü Arabi'de ve tasavvuf ekolü ve felsefelerde bilgiyi edinme yolları var. Bir bilgi var ama burada bilgiyi edinme yolları var. İnsanlar doğarlarken bilgili bir şekilde doğmuyorlar. Bu noktada akıllı bir şekilde doğmuyorlar. Bir kısım sufi erbabi insanların doğuştan bilgili olduklarına inanırlar. Ben ona inananlardan değilim. Bu doğuştan olan bilgi hepimizde var olan fitri bir bilgi. Bu da ne , her çocuğun doğar doğmaz annesinin memesini emmesini bilmesi gibi. Bütün çocuklar genel itibari ile doğduklarında annelerini emerler. Bu fitri bir bilgidir. Bütün çocuklara lazım olacak bir insanın kendisine yakın olacak şeyleri bilmesi ile alakalıdır.

Şimdi, Arabi, buna bakarken bu fitri bilgi ile hiç ilgilenmemiş. Hiç ama. Kendince ilgilen-diği bir tek yer var, akli Allah-insan ilişkisinin tam ortasına koymuş. İnsanla Allah ilişkisini yorumlayacak olan, insan ile

Allah ilişkisini tanımlayacak olan en önemli argümanlardan biri. Ve argümanlarını öyle bir noktaya getirmiş , öyle bir noktaya koymuş ki akılsız bir kimsenin, akletmeyen bir kimsenin Allah ile ilişkisinin hiç olmayacağına hükmetmiş. İlimleri, Arabi üç mertebe koymuş. Çünkü akılla ilimleri bağlamamız lazım. Birincisi akli ilim, ikincisi ahval ilmi, üçüncüsü de sırlar ilmi. Arabi, ilmi mertebelere ayırmış. Bu mertebelere ayırırken birinciye akli ilim demiş. İkinciye ahval ilmi, üçüncüye de sırlar ilmi demiş. Akli ilmi de tarif etmiş bizim için. Diyor ki, “Bu bir delil içinde nazarın akabinde veya zaruri olarak senin için meydana gelen bir ilim, bilgidir.” demiş. Bu bir nazarın neticesinde olacak. Bu aklın bilgi edinme yolu duyu organları, duyular. İşte bu nazar ilmi. (Fütuhât 7. Cilt s. 33)

Böylece Arabi birinci derecede bir kısım sufiler gibi akli reddetme noktasında değil akli tamamıyla kabul etme noktasında ve Fütuhât 1. Cilt 30. sayfadaki akli ilmi tarif ederken bunu zaten otomatikman hiç kaçınmadan, hiç eğip bükmeden kabul etmiş. Ayrıca insan ancak Allah’ın verdiği kuvvetler olan duyular ve akıl sayesinde bir şeyi idrak edebilir diye-rekten, Fütuhât 2. Cilt 331, bir şeyi idrak etmenin, an-sürecinde bunu anlayacaklar. Akletmek zorundayız. Düşünmek zorundayız. Tefekkür etmek zorundayız. Eğer anlamak istiyorsak, öğrenmek istiyorsak akletme yolunda yürümek zorundayız. Bir, ilahi kitap değiliz, bu manada. İki, resül ve nebi de değiliz. Biz akledenlerdeniz ve bize akledilmek emrolunmuş.

O zaman akıllı kişiler, Arabi’nin dilinde bir takım filozofların ve kelamcılarının durduğu noktada durmaz Arabi’ye göre. Akıllı kişiler Arabi’nin dilinde, Kur’an ve sünnet dairesinde akleden kimselerdir ve ona göre akıllı kişiler nebiler ve onların yolundan giden çeşitli riyazat, mücadele ve halvet şekilleriyle nefislerini terbiye edip, kalplerini saflaştırarak ulvi alemde gelen varidatla ilham sahibi kılınmış kimselerdir Arabi’ye göre.

Arabi’ye göre akıllı kimseler, Allah’ın yolunu Resulallah (sallallahu aleyhi vesellem) Hazretlerinin sünnet yolunu takip etmiş ve bu noktada da nefisini temizleyip nefisle olan imtihanını, mücadelesini devam ettirmiş kimselerdir. Ve benzerlerinin kendi zamanında da bulunduğunu bildirdiği söz ve tartışma sahibi kimselerin ise bütün fikirlerini tamamen öncelilerden aldıkları kavramlar üzerine bina ettiklerini, bunu yaparken o kişilerin kullandıkları manayı da çarpıttıklarını, ancak akıl sahibi olanların onlara pek iltifat etmediğini, çünkü bunların dini hafife aldıklarını, Allah’a ibadet eden, kulları küçümseyerek onlara alay ettiklerini söyler. Onların kalbini dünya sevgisi, makam, mevki, hırs kaplamış olduğundan ilmin hakikatinden sapmışlar, Allah da onları zelil ederek emirlerin kapısına ve cahillerin iradesine muhtaç etmiştir, der Fütuhât 5. Cilt s.103.

Arabi, kendi döneminde akletmeyen, kendi döneminde Allah ve Resülü’nün yolunda gitmeyen bir kısım insanları da eleştirmekten geri durmaz ve onları da akıl sahibi olarak görmez. Çünkü akıl sahiplerinin izleyeceği yollar bellidir. Bir kısmı ise Resuller, Nebiler ve Evliyanın seçkinleri yani Beyazıt-i Bestami gibi Cüneyd-i Bağdadi gibi Hasan-ı Basri gibi sufilerdir, der doğru yolda olanları, akledenleri. Bu noktada akıl sahiplerini gerekli olmayan hususta tartışmaya girmeyen, çatışmaya girmeyen, cedelleşmeye girmeyen kimseler olarak adlandırır. Akıllı insan kendisi için haksızlıktan uzak durur, bilgili olursa bildiğine göre hüküm verir. Bir meseleyi bilmezse hüküm vermez ve o konudaki ilahi hükmün ne olduğunu bilene sorması gerektiğini akli ona icbar eder. Onu öğrenince öğrendiğine göre hüküm verir. İşte aklın yararı budur, der. İşte aklın yararı, akleden kimse için. Bu konuda dine ve şekilci bilgiye dayananların çoğu şehvetlerinin hükmü altındadır. Akıllı insan öyle değildir. Çünkü akıl faziletlerde ısrarlıdır. Aklın sahibini gerekli olmayan hususta tasarruftan alıkoyar. Bu nedenle akıl bağ anlamındaki ikay kelimesinden türetilmiştir. (Futuhât cilt 13, s. 80)

Arabi bu noktada her dem her meselede kendince akletmeyi önemser her noktada. Ve akletmeyen kimsenin akılla yoğrulmayan kimsenin asla ve asla hikmete nail olamayacağını söyler. Arabi için bilgiye ulaşma bir vahiy iledir, iki ilham iledir, üç akıl iledir. Bu noktada Arabi bilgiye ulaşmanın bu yollarını söylerken ilmin iki olduğunu söyler: Bir, akli ilimler ; iki, kalbi ilimler. Aklın kalbi ilimlere gelince bu konuda

Hız. Mevlana'ya atıfta bulunan Halit Hocam gibi hani aşka gelince akıl orada çamura saplanmış bir eşek oldu dediğine benzer. Arabi de kalbi ilimlere gelince aklın burayı ikata etmediğini, kalbi ilmin ayrı bir akli olduğunu, kalbi ilmin ayrı bir tecelliyatı, ayrı bir çalışması olduğunu ön görür. Çünkü Arabi akli varlıkla sınırlandırır. Akıl mevcut duyularıyla erişebildiği yere kadar ilmini sınırlandırır. Çünkü duyuların eriştiği, duyuların gördüğü, duyuların hissettiği, okuduğu kadarıdır akıl. Bunun dışında değildir, der Arabi. Ve herkesin aklının bu dairenin içerisinde olduğunu, duyu organlarının çalıştığı yere kadar olduğunu, duyu organlarının yetişmediği yerde aklın hükmetmediğini ve insanların Allah üzerindeki bilgisinde bu dairede olduğunu söyler. Ve Allah üzerindeki bilginin çok çeşitli ve yelpazesinin çok geniş olmasının bir sebebinin de insanların akıl nazarında, akıl noktasında, Allah'ı bilgileri dairesinde tanıyıp bilebileceklerini o yüzden Allah üzerindeki insanların nazariyetinin çok fazla olduğunu ama bu nazariyetlerinin, bu bilgilerinin kendi akıllarınca sınırlı kaldıklarından dolayı binlerce bu konuda Allah'ın üzerinde teşbihin olduğunu söyler Arabi. Bu konuda da hakkını vermek gerekir. Biz baktığımızda mezheplerin, meşreplerin, bu noktada insanların kendilerince doğru gördükleri her şeyi akılları nispetinde, kendi akıllarının durduğu, kapsadığı noktada ve nispette Allah duygusunun ve düşüncesinin var olduğunu görürüz. Hepimiz için de kendimizce Allah bilgisi vardır. Ve bu Allah bilgisi, kalbi bilgiye dayanmadığından dolayı hepimizin Allah bilgisi birbiriyle örtüşmez, hatta tartıştırmaya kalkarsak birbiriyle tartışır. Kalbi ilme sahip olanların dahi Allah bilgileri birbirleriyle örtüşmeyecektir. Örtüşmemelerinin sebebi de şudur: Herkesin kalbi ilmi de kendi manevi makamı ve mertebesi ve derecesine göre olacaktır. O zaman bir, zahir noktada akli ilimlere sahip olanlar duyu organlarıyla bilgiye ne kadar sahiplerse, o kadar bu noktada büyükler veya küçükler, genişler veya o kadar darlar.

O zaman ne kadar akli bilgimiz geniş ise o kadar çok fazla kendimizce, o insanlar düşündü mü ki, ayet-i kerimesinin veyahut da, aklettiniz mi, ayet-i kerimesinin tecelliyatı altına gireceğiz. Arabi'ye göre akıl bu manada varlığın içerisinde varlıkla alakalı sonsuz tefekküre sahiptir. Ve Arabi der ki, Zat'ı , kalbi ilim olarak Allah'ın zatını tefekkür etmemiz yasaklanmıştır, der Fütihat'ta. O zaman kalbi ilim olarak Allah'ın zatını tefekkür yasaklandıysa kalbi ilim noktasında bir kimsenin ilmi de işte o Füsüs'unun az önce okuduğum riyazatıyla nefsinin riyazata çevirme, nefsinin terbiye etme, nefsinin kötülüklerden alıkoyma noktasında kalbi ilmi genişleyecektir ve büyüyecektir. Bu manada, biz duyularla zahir olarak, duyularla bilginin zahir kısmını almamız mümkündür. Ama kalbi aklımızın çalışması, bu kalbi akıl terimini de Hz. Pir kullanır. O güne kadar kimse kalbi akıl diye bir şey söylememiştir. Arabi, kalbi akıl diyerekten bir terim oluşturmuş. Kendisinden önce ve kendisinden sonra bu kalbi akli hiç kimse telaffuz etmemiştir. Bunu telaffuz eden kimse Arabi'dir. Ve bunun kalbi akli ancak Allah'ın ilhamı, ilhamı direk bunun da Peygamberlerde vahiy, velilerin de ilham olarak tecelli ettiğini söyler. Arabi bu duruşuyla ilimleri iki sınıfa ayırdığı gibi akli da iki sınıfa ayırır.

Batıni ilimler metafizik olarak algılanan ilimler ancak ve ancak kalbi ilimle elde edilebilir. Kalbi ilmin iki yolu vardır. Kalbi ilmin bu iki yolunu söylerken hem de Helenistik çağdaki bir kısım sufilerin peygamber mi değil miydi diye tartıştıkları Sokrates'le aynı paralelde durur. Sokrates çünkü bilgi edinmenin bir yolunun rüya olduğunu bir yolunun da kalbe gelen bir sezgi olarak söyler. Arabi burada Gazali'nin de yolunda yürüyerekten, ben Arabi'yi kabul ederler etmezler biraz Gazali ile ve Hz. Mevlana'yla yollarını bir paralellikte olduğuna inananlardanım. Çünkü benim nazarımda Arabi'nin selefidir Gazali. Ben öyle inanırım, Gazali ile böyle çatışır Arabi. Mesela, geçen derste belki de bahsetmedim bunlara girmek istemediğimden mesela Gazali duyularda hata olabileceğini söyler, Arabi reddeder bu noktada Arabi der ki duyular hata etmez, hata eden akıldır, der. Aklın hata edebileceğini Arabi öngörür, oysa Gazali aklın hata etmeyeceğini duyuların hata edeceğini söyler. Arabi bu noktada kendi selefini eleştirmekten de kaçınmaz. Eleştirdiği nokta, duyuların hata etmeyeceğini ama hata eden, muhakeme edenin akıl olduğunu, akıl bunu muhakeme ederken bilgilenmesinin eksik olursa hata yapacağını öngörür. Çünkü Arabi aklın hatasızlığını alacağı bilgilere bağlar. Eğer bilgi doğru değil ise ve duyularla alınan şeyler, bu noktada tabii önümüzdeki derse atıyorum bunu, düşünceyi, fikretmeyi, mantığı. Çünkü bunlar aklın kendi askerleri hükmünde. O kendi askerleri hükmünde olan şeyler, akli akıl eden şeyler. Mesela bunda düşünme, bunda fikretme, bunda mantık aklın bunlar askerleri hükmündedir. Akıl bunlara danışarak, akıl bunlarla istişare ederek hükmeder. Akıl bu manada, Halit Hoca'nın dediği gibi padişah seviyesindedir. Ama o

padişah kendi elinin altındaki askerlerle istişare ederek sanki o askerlerin kulu hükmünde de kalabilir. O yüzden Arabi akli konuşurken bize farklı bir kapı da farklı bir menfez de açar. Ve farklı kapı, farklı menfez aklın kendi alt argümanlarıyla istişare edip, onların istişaresinde hüküm vermesidir. Gazali ile ayrıldığı en önemli noktalardan birisidir ki ben buna katılıyorum. Duyular hatalı değildir. Duyu görmedir, gördüğüne hükmedecek olan, gördüğünü akledecek olan, gördüğünün üzerinde fikredecek olan, gördüğünün üzerinde analiz edecek olan akıldır. O yüzden, hani geçen derste anlattığımız gibi bir ateş yumağını hızlı bir şekilde çevirdiğimizde onu bir ateş dairesi gibi görür gözümüz. Ama onun tek bir ateş yumağı olduğuna hükmedecek olan aklımızdır. Göz onu sadece görmekten ibarettir. O ateş yumağının dairesel döngüsünden dolayı daireye benzediğini aklın hükmetmesi gerekir. Akıl onu hükmedecekse bununla alakalı bilgi birikimi gerekir. Eğer o bilgi birikimi yok ise akılda, akıl o zaman gördüğüne hükmeder. Orada hükmeden akıldır, duyu değildir. Gazali ile burada ayrıldığı nokta da budur. Gazali duyuların hata yaptığını söyler. Arabi ise aklın hata yaptığını, duyuların hata yapmadığını söyler. O zaman şu çıkar bizim önümüze, biz günlük hayatımızın içerisinde, şimdi iş dini boyuta gelince hatalar yaparız. Hata yapmamızın iki sebebi vardır; bir, bilgisizliktendir. Kur'an-i tabirle bu cahilliktir. Cehele kökünden gelir. Bir kimse bir hata yapar, birincidir bu Arabi'nin tezidi bu, hata yapar, hata yapmasının sebebi cahilliğindedir. Arabi, cahilliği anlatırken cehele kökünden geldiğini ve cahilliğin temel sebeplerine iner. Cahilliğin dinsel olarak temel sebebi o kimsenin Kur'an ve sünnete uymamasından kaynaklanır. Kur'an ve sünnete uymuyorsa bir kimse dinsel olarak cahil kalmıştır, hata yapar. Varlık noktasında da bir kimse eğer ki bilmediği bir meselede ahkam keserse hata yapar. Buna Arabi kendi dilinde der ki, o kimse hani herkes İslam'ı sanki normal varlık bilgisiyile bilgenmedi olarak görür, Arabi bunu kabul etmez. Hiçbir İslam düşünürü veya sufisi de bunu kabul etmez. Bir kimse varlıkla alakalı gelebileceği ilim noktasında en yüksek noktaya gelmelidir. Bu, bugünkü dilde pozitif ilimle alakalıdır. Arabi bunu çok önemser. Kendi zamanında ve kendi zamanından önce bir kısım dini noktada ilim ehlinin bunları takip etmediğini, bunlara itibar etmediğini o yüzden bunlara itibar etmediklerinden dolayı kendilerince fikirlerinin ve düşüncelerinin ve dini yaşantılarının geri kaldığını söyler. Burası çok önemlidir. Arabi için akletmek, Arabi için akli çalıştırmak, düşünmek, tefekkür etmek, sınır olarak Hz. Peygamber sallallahu aleyhi vesellemin koyduğu sınıra kadar açıktır. O sınır nedir? Allah'ın zatı hakkında tefekkür etmemek. Ve Arabi Cenab-ı Hakk'ın ben bilinmekliği istedim, lafzını akıl ve kalbe bağlar. Ve enteresan bir tik tak kurar. Enteresandır bu tik tak. Bu tik tak şudur: Kul zikreder, zikir geniş bir yelpazedir. Ama kul teşbih eder. Cenab-ı Hakk yaratılma sebebini beni zikredesin ve teşbih edesin ve tenzih edesin diye yarattım, der. Arabi şu tik takı kurar, enteresandır. Kul Allah'ı zikreder, teşbih eder, yani benzeten akıldır. Arabi der ki bir kimse akli ilimleri ile teşbih eder. Allah'ı bilecek ya Allah'ı bilme noktasında teşbih eder, teşbih ederken o kimse, Cenab-ı Hakk'ın sıfatlarının tecelliyatını akli olarak ne kadar biliyorsa o kadar teşbih eder. Arabi'nin müthiş bir tespiti vardır yalnız. Ve Arabi'nin belki de Arabicilerin dahi es geçtiği müthiş bir tespiti vardır: Tenzih eder. Yani bu teşbihi tenzih eden kalbi akıldır. Arabi muhteşem bir tik tak kurmuştur, muhteşem... Ve bu tik takı kendisinde kuran kimseler Allah'ı bilme ve Allah'a kul olma, O'na yaklaşımda muhteşem bir yürüyüş yolu bulmuşlardır kendilerine.

Düşünebiliyor musunuz, aklınız Cenab-ı Hak'ın sıfatlarının varlık aleminde görebildiğiniz, tefekkür edebildiğiniz çünkü bu tefekkürle alakalı, bilgilenebildiğiniz yere kadar Cenab-ı Hakk'ı sıfatsal anlamda teşbih edeceksiniz, benzeteceksiniz. Teşbih etme bu. Gördüğünüzü resmetmek gibi, gördüğünüze mana vermek gibi. Benzetiyorsunuz, balı benzetiriz ya görür benzetiriz, bal neye benzer, sarı veya kahverengi arasında renge benzer. Tatmamışız ya, ne yapıyoruz onu renkle benzetiyoruz bakın. E işte akarsa, işte böyle su gibi akmaz, ya, işte böyle cıvık bir hamur kıvamında akar. Biz şimdi benzetiyoruz, teşbih etme. Biz şimdi bayanlara sorsak yemekle alakalı bir şey, işte, kuru fasulyenin suyu neye benziyor pişince deyince şöyle benzetecekler, rengi salçasına göre biraz kırmızıya kaçık, tadı da salçanın kıvamına göre şu tatta, diyecekler. Bakın benzetecekler, teşbih edecekler. Arabi bu teşbihin akılla olduğunu söyler. Ve der ki bir kimse akılla bunu teşbih eder. Bakın aklın o kadar büyük bir nimeti çıktı ki orta yere: Teşbih etme.

Çünkü Cenab-ı Hak ayeti kerimede de iman eden akıl sahiplerini methetti. Arabi, Füsüs'unda akletmeyenleri o hayvandan daha aşağı mahluk olurlar ayetinin içerisine koyar. O zaman dikkat edin, bir kimse akletmiyorsa Arabi'nin durduğu noktaya göre La İlahe İllallah Muhammeden Resulullah dese dahi eğer

akletme kabiliyeti çok aşağıdaysa hayvandan bir farkı yoktur onun. Çünkü Arabi bunu bize anlatırken insanı hani, konuşan hayvan noktasında görür. Nefs-i natıka dediydik ya üç dört ders önce, birbirine bağlı. İnsan ne idi, nefs-i natıkaydı, konuşan nefisti. O zaman o konuşan nefis, herkes insan, hatta Arabi akletmeyenleri siz onları insan suretinde görürsünüz ama onlar insan değildir, hayvandan bir farkları yoktur, der. İşte Arabi'nin kurmuş olduğu bu bencesi, bu benim kendi yorumum, müthiş bir tik tak: Teşbih ve tenzih!

Teşbih normal akla ait yani pozitif bilimlerle ilgili olan tenzih etme, bu o değildir deme kalbi akılla mu- kim. Kalbi akılla! Ve bu akılla alakalı böyle üstünkörü bakarken Arabi ile alakalı kendimce şunu gördüm. Kendimce tespit ettim. Dedim ki kalbi akılla alakalı kim konuşmuş, asıl bunun üzerinde durdum. Ve ken disinden önce kalbi akılla alakalı bir terim kullanan yok edindiğim araştırmalara göre. Ve enteresan yani selefi olan Gazali'de de yok Gazali'nin selefi olan Kindi'de de yok. Ama bu kalbi akıl nerede önüne çıktı biliyor musunuz araştırmalarda, İzitsu'dan çıktı. Enteresan bir şey.Yani ta Uzakdoğu'daki izitsu, kalbi aklın tespitini yapmış Arabide.Ve İzitsu kalbi akı da malum taoculuk diye ilgilendiği bir dal var izitsunun M.Ö. yaklaşık beş bin yıl önce. Ve İzitsu oturmuş Tao felsefesi ile Arabi felsefesine demiş ki birisi, beş bin yıl önce yaşamış biri, beş bin yıl sonra yaşamış ve birbirlerini görmeleri, birbirlerini anlamaları, birbirlerinin dillerini konuşmaları mümkün değil ama bir noktada birleştirmiş İzitsu bunu. Demiş ki Tao'daki o zatla Arabi'nin arasına frekans bağı kurmuş, kalbi akıl. Bugüne kadar hiç kimsenin kendilerince bir terim olarak koymadığı, ama Arabi'nin terim olarak koyduğu muhteşem bir şey.

Kalbimizle düşünmek aslında bugüne kadar insanoğlunun görmediği, göremediği bir yer. İnsanoğlunun uzak durduğu yer: Kalbi akıl. Bakın bu duyularla alakalı değil. Bir çocuğu okşamak duyularla alakalı, bir babaya karşı merhamet duymak duyularla alakalı, eşe karşı şefkatli olmak, merhametli olmak duyularla alakalı. Kalbi akıl, kalbi düşünce farklı. Bugünkü derste ben kendimce şunun oturmasını istiyorum ken- dimizde: kalbi akı çalıştırabildik mi, kalbi olarak düşünebildik mi? Arabi bize yaklaşık bin yıl önce kalbi akıldan bahsediyor. Ve Arabi örtülü olarak kalbi aklın nasıl çalışacağını göstermiş bize. Kalbi aklın çalışa- bilmesi için o kimse Allah'ın kitabını ve Resullerin yolunu takip edecek, nefisini teskiye edecek, terbiye edecek, o zaman o kimsenin kalbi akı harekete geçecek. Evet kıymetli dostlar o zaman iki ilim var, birisi zahiri birisi batını. Zahir olarak zahir aklımızla bu ilmi elde edebiliriz. Batın ilmi bu zahir aklımızın çok affedersiniz apışıp kaldığı yer. Bunu da kalbi ilimle elde edebiliriz ve o kalbi ilmin kalbi akı var. Hepimizin zahiri akı çalışıyor duyular ortamında, 'kalbi aklımızın ne kadar çalıştığı, burası tartışılır.

'Mustafa Özbağ Efendi'nin İbnü'l Arabi'de Akıl konulu sohbetinden derlenmiştir.'

DERLEYEN: Lamia SEZGİ

ZÜBEYR BİN AVVAM

Mekke ve Medine dönemlerinde Hazreti Peygamber'in(sallallahu aleyhi ve sellem) yanında cansiperane mücadele eden nice yiğitler vardı. Bu erler sahabe olmakla şereflenmiş, mallarını İslam davası uğrunda harcamış, kimi zaman yurtlarını, eşlerini, çocuklarını terk etmek zorunda kalmış, bahtiyar fakat binbir zahmet çekmiş, canlarından geçmiş kimselerdi.

Baskı, zulüm, zorluklar içindeyken dahi alemlere rahmet olarak gönderilen Peygamber efendimizin (sallallahu aleyhi ve sellem) yakınından hiç ayrılmamış kimselerden biri olan Zübeyr, daha bu dünyadayken cennetle müjdelenen on sahabeden (Aşere-i Mübeşşere) biri olma şerefine nail olmuştur.¹ Soy ve akrabalık bakımından Hazreti Peygamber'in (sallallahu aleyhi ve sellem) halasının oğlu olan Zübeyr (radiyallahu anh), Peygamberimizin İslam'ı putperest Arap kavminin içerisinde tebliğ etmeye başlamasıyla ilk inananlarının safına katılmıştır.² Tıpkı o dönemlerde Müslüman olan birçok Mekkeli gibi dininden dönmesi için işkencelere maruz kalmış, yine de inandığı hak davasından geri dönmemiştir. Hatta bir keresinde Zübeyr'in amcası, ona canını feda edecek kadar çok sevdiği dininden dönmesi için işkence ederken, Zübeyr (radiyallahu anh) "Amca artık ebediyen küfre girmem." diyerek kararlılığını ve imanının kuvvetini göstermiştir.³ Çok küçük yaşlardan itibaren bu uğurda mücadele etmiştir. 15 yaşında İslam ile tanışan Zübeyr (radiyallahu anh), Hazreti Muhammed'in (sallallahu aleyhi ve sellem) öldürüldüğüne dair söylentileri duyunca kılıcını kuşanıp, Mekke sokaklarını arşınlamaya başlamıştır. Büyük bir öfkeyle kılıcını sallayarak Mekke sicağında yolda yürürken Hazreti Peygamber ile (sallallahu aleyhi ve sellem) karşılaşmıştır. Hazreti Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem), "Ne oldu Zübeyr, nereye gidiyorsun böyle?" diye sorunca, "Anam babam sana feda olsun ya Rasullah! Senin katledildiğini duydum; müşriklere haddini bildirmeye gidiyordum!"⁴ diyerek Allah Resulü'ne duyduğu sevgi ve bağlılığı göstermiştir. Bu hadise onun ne denli gözü kara ve korkusuz olduğunun delili mahiyetindedir.

Bedir ve Uhud savaşlarında yer almış, cihat meydanlarında Hazreti Peygamber'in (sallallahu aleyhi ve sellem) en yakınında yer almıştır. Onun canını kendinden üstün tutmuş, vücudunda sayısız yarayla savaş meydanlarının cesur yiğitlerinden olmuştur. Zübeyr'in (radiyallahu anh) Bedir'deki kahramanlığını, düşmana karşı çarpışmasını gören Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) "Meleklerin, sarı başlıklarla Zübeyr'in suretinde indiklerini görüyordum"⁵ diyerek onu müjdelemiştir. Savaş meydanlarındaki başarısının yanında emanete riayet etme konusunda da öne çıkmış kimselerdendi. Bütün ömrünü aşıptan kardeşleri gibi Resul'ün yolunda, hak için savaşarak geçirmiş, onun dilinden övgü ve müjdelere nail olmuştur. Bir namaz esnasında secde halinde şehit edilmiştir. Hazreti Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) o güzide sahabesi hakkında "Her peygamberin bir havarisi vardır. Benim de havarim Zübeyr'dir."⁶ buyurarak methetmiş, yakınındaki varlığından memnuniyetini ifade etmiştir.

Rabbim onların izinden gidenlerden eylesin...

Selam ve dua ile...

Beyza ASLAN

1 Müslim, Fezailüs- Sahabe: 49.

2 Hayatü's sahabe, 1.

3 Hiyetü'l- Evliyâ, 1:89.

4 Üsdü'l- Gâbe, 2: 197.

5 Tabakat,3:101.

6 Müslim, Fezailüs- Sahabe:48.

PUSU

İki damla yaş süzüldü...
Biri yüreğin uçsuz ırmağına konan asude bir gam devinin soluğunda saklanan
Biri aklın her ince köşesinde tuzağa duran celladın
Sözsüz çığılığında gizlediği pençesinin
Uçsuz bucaksız kervanında...
Aklım düşerken kuyuya
Yusuf Yusuf sancısıyla dipsiz ıssız bir yomrunun karanlığına
Gönlüm ıştır ay yüzlü bir maşuğun
Perde perde indirdiği hercai gülüşünde kaybolan
Ve hüznün sokağında
Sımsıkı büründüğü kallavi bir gonca nefesin
Ürkek salıncağında kalender gözlerini çivileyen
Ve yokuşun sonunda
Bir nefeslik saltanatla demlendiği
Gecenin şafağına sapladığı çerağın
Kölesine fısıldayan
Bir sürûr ile damgasını bağına kargılayan
O kimsesiz yazgının surunu üflerken soluduğu
Vecdin sigasıyla sancılanan

Ey gam!
Sus da bir kadehlik hatıranın
Ezel meclisinde tükenen zemzemini serdiğin çöl sancısı gözlerini yumarken açtığın
heyhâtını dinle!
Hasret ateşinin lütfunda İbrahim'e koşan Sare'nin saadetiyle aşk demini yudumlayan
gönlün hesap sükutuna bak
Gömerken gözlerini bir müjgân atının sessiz gülüşüne
Yumduğu her şarkının muştusunda çoğalan
Gözyaşı kalesinin surlarından döktüğü
Katran ile sızlayan yaranın köpüklü azametine tutun
Tutarken Kabe'nin gölgesinde avuçladığı kalbin şaha kalkmış nefesini
Bin yıllık ayrılığın kemendini boynuna dolayan sevgili!
Bir kederli susmaya boyun büküp hükmün esaretini giyinen ankânın
Son nefesine sal yüreğini!
Sakla ki sonsuz külleri fişkırınca semaya
Kanatlarının takatsiz kıvrımlarına gizlediği kederini
Sarsın bu muştusuz arşı şahid tutup ağlayan melekler
Yansın o perverde hünerin aşk ile bulanmış topuklarından
Sağnak sağnak sızan maşukun gönül rızası
Balçıkta yürürken saklı bahçenin sonsuz yüreğinden devşirdiğin
Hecelerin ıssız nefesi sussun
Artık bir kelama sığmayan aşkının çerağı
Yanmasın!
Yakmasın!
Bilensin hiç bir cümlemin şerhine muhtaç kılınmayacak olan vuslatın ince hasreti
Gömsün yine dilsiz dudaksız cenk eden ruhların
Bir olurken soyunduğu ansız heyülanın
Isırıp kopardığı hasta selâsında
Vursun cellat ayrılığın bağına
Yadından süzülen üç damla pıhtının
Kör bıçakla kazdığı yazgıyı...

Leyla Tuba TOPTAŞ

لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

ZİKİR

Gün batıydı. Güneş ufku kavuşurken en kıvılcık rengi ile denizin üzerinde pırıl pırıl parlıyordu. Sırtımı yasladığım çınar ağaçlarının gölgesinde, dilimde Lâ ilâhe illallah lafzı celali vardı. O an, Allah'ı (Celle Celaluhu) tefekkür ederken kalbime şu ayeti kerime zuhur ediyordu: "Onlar ki ayakta dururken, otururken, yanları üzerine yatarken Allâh'ı (Celle Celaluhu) zikrederler. (Âl-i İmrân Suresi, 191. Ayet-i Kerime)

Cenab-ı Hak hadisi kutside "La ilâhe illallah benim kal'amdır. Kim benim kal'ama girerse azabımdan emin olur."1 buyurmuştur.1 Hz. Muhammet Mustafa (sallallahu aleyhi ve sellem) ise şöyle buyuruyor: Zikrin en faziletlisi Lâ ilâhe illallah'tır. 2

Allah'ı (Celle Celaluhu) çokça zikredin. (Ahzab Suresi, 41. Ayet-i Kerime) Ve sabah akşam Rabb'inin adını zikret. (İnsan Suresi, 25. Ayet-i Kerime)

İman edenlerin kalpleri ancak Allah'ın (Celle Celaluhu) zikriyle mutmain olur. Kalpler ancak Cenâb-ı Hakk'ı anmakla mutmain olurlar. (Ra'd Suresi, 28. Ayet-i Kerime)

Allah'ı (Celle Celaluhu) çok zikret ve gece gündüz onu tesbih et. (Al-i İmran Suresi, 41. Ayet-i Kerime)

Ayeti kerimelerden de anlaşılacağı üzere Allah'ı (Celle Celaluhu) zikir en faziletli ibadettir. Zikir, Allah (Celle Celaluhu) ile kul arasında kurulan saf dostluğun yoludur. İnsanlar arasında şerefe en layık olan kişi, La ilâhe illallah diyen kişilerdir. Şefaatiye layık olanlar, kalbi samimi ve halisane olduğu halde La ilâhe illallah diyen kişilerdir. Hiçbir kul yoktur ki La ilâhe illallah zikrini çeksün de sonra bu hal üzerine ölsün ve bu kişi Cennet'e girmesin.3 Hak Teâla kullarından birini dost edinmek istediğinde ona zikir kapısını açar, zikirden zevk aldıklarında bu sefer onlara, fütüvvet ve yakınlık kapısını açar sonra üns meclisine yükseltir sonra tevhit kürsüsüne oturtur sonra aradaki perdeleri kaldırır. Sonra onu teklik sarayına alır, Celal ve Azamet mahallini ona temaşa ettirir. Kulun gözü Celal ve Azamete ilişti mi kendi hüviyeti olmaksızın baki olur, böylece fani bir kul haline gelir. Onun hüviyeti Allah'ın (Celle Celaluhu) himayesinde bulunur. 4

Ebü Said Harraz, zikri üç şekilde tanımlamaktadır. Dille yapılan ve kalbin gafil olduğu zikir; buna adeten zikir denir. Dilin kalp huzuruyla yaptığı zikir; buna sevap isteme zikri denir. Üçüncüsü kalbi allak bullak,

dili dilsiz kılan zikir. Bu zikrin kadir kıymetini ise Allah'tan (Celle Celaluhu) başka kimse bilmez. 5 Dil ile zikretmek zikrin en kolay halidir. Fakat zikrin efdal olanı, daima Allah (Celle Celaluhu) ile beraberliğin şuuru ve idraki içerisinde bulunarak, arif bir kalp ile Allah'ı (Celle Celaluhu) zikredebilmektir. Namaz kılmak, Kuran-ı Kerim okumak, oruç tutmak, dua etmek, hamdetmek, şükretmek, tövbe etmek, Allah'tan niyazda bulunmak da bir zikirdir. Allah'ı (Celle Celaluhu) mukaddes isimleri ile tesbih etmek de bir zikir halidir. Bir de yeryüzünde Cennet bahçeleri vardır. Zikir halkaları, zikir meclisleri vardır. Bu topluluklarda yapılan zikirler Allah (Celle Celaluhu) katında en faziletli zikirlerdir. Bu meclislerin sayıları her geçen gün azalmakta, var olanların ise kapılarına zincirler vurulmaktadır. Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed Mustafa (sallallahu aleyhi ve sellem) "Cennet bahçelerine uğradığınız zaman onlardan istifade edin." buyurdu. Ashab-ı Kiram da "Cennet bahçeleri nerelerdir ya Resulallah?" diye sordular. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) de "Zikir halkalarıdır." buyurdu.6

Yine, Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed Mustafa (sallallahu aleyhi ve sellem) zikir meclisleri için şöyle buyuruyor: "Şüphesiz ki Allah (Celle Celaluhu) Tebareke ve Teâla'nın bir takım seyyar melekleri vardır. Bunlar zikir meclislerini araştırırlar. İçerisinde zikir olan bir meclis buldular mı onlarla beraber otururlar. Ve kanatlarıyla birbirlerini kuşatırlar. Ta ki kendileriyle alt semanın arası dolar. Cemaat dağıldıkları vakit yükselir ve gökyüzüne çıkarlar. Allah (Celle Celaluhu) onları bildiği halde kendilerine "Nereden geldiniz?" diye sorar. Onlar da "Senin yeryüzündeki bazı kullarının yanından geldik, onlar sana tesbih ediyor, tekbir ve tahlilde bulunuyor, sana hamd ediyor ve senden istiyorlar." cevabını verirler. Allah (Celle Celaluhu): "Benden ne istiyorlar?" diye sorar. "Senden Cennet'ini istiyorlar." derler. "Onlar benim Cennet'imi gördüler mi?" diye sorar. Melekler, "Hayır ya Rabbi." cevabını verirler. "Acaba Cennet'imi görmüş olsalar ne yaparlar?" der. Melekler "Senden eman dilerler." derler. Allah (Celle Celaluhu) "Benden neden eman dilerler?" diye sorar. "Senin Cehennem'inden ya Rabbi." diye cevap verirler. Allah (Celle Celaluhu) "Onlar benim Cehennem'imi görmüşler mi?" diye sorar. Melekler "Hayır." cevabını verirler. Allah (Celle Celaluhu) "Acaba Cehennem'imi görmüş olsalar ne yaparlar?" der. "Senden mağfiret dilerler." derler. Allah (Celle Celaluhu) "Ben onları mağfiret ettim, ne diledilerse kendilerine verdim ve onları, eman diledikleri şeyden kurtardım." diye buyurur. Bunun üzerine melekler: "Ya Rabbi içlerinde filân var, günahı çok bir kul. O ancak oradan geçerken onlarla beraber oturdu." derler. Allah: (Celle Celaluhu) Onu da affettim. Onlar öyle bir cemaat ki onlarla düşüp kalkan şaki olmaz."7 La ilahe illallah zikri öyle bir ameldir ki bu başka hiçbir amelin yapamayacağı şekilde Allah (Celle Celaluhu) ile kişi arasındaki perdeyi kaldırır. Onu söylemek kişide günah bırakmaz. 8

Halakayı zikrullahın fazileti ile ilgili Enes bin Malik (Radıyallahu anh) Peygamber Efendimizin (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: Herhangi bir cemaat, sırf Allah'ın (Celle Celaluhu) rızasını dileyerek onu zikretmek için toplanırsa mutlaka kendilerine gökten bir melek, "Günahınız bağışlanmış olarak kalkınız. Günahlarınız sevaba çevrilmiştir." diye seslenir. 9 Allah'a (Celle Celaluhu) hamdolsun ki ne muhteşem bir müjde! Yine bu hususta Hazret-i Dâvûd'un (Aleyhisselâm) şu münacatı da çok etkileyicidir: "İlâhî, seni hatırlayıp zikredenlerin meclisinden beni ayırma. Şayet gafillerin meclisine gitmek istersem ben daha oraya gitmeden ayaklarımı kır. Zira senin böyle yapman benim için büyük bir lütuftur." demiştir. 10 Allah'ın (Celle Celaluhu) anıldığı zikir meclislerinin Hak katında müstesna bir kıymeti vardır. Bu halakalara devam etmek kişi için büyük bir nimettir. Bir zikir ehlinin, Allah (Celle Celaluhu) dostunun dizinin dibinde oturmak Allah'ın (Celle Celaluhu) kuluna lütfu ve ikramıdır. Cenabı Hak bizleri, mürşidi kamillerin zikrullah halkalarında daim eylesin inşallah. Hz. Muhammed Mustafa (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdular ki: Allah (Celle Celaluhu) "Ben kulumun her zaman yanıdayım. Beni zikrederken de onunla beraberim. O beni gönlünden zikrederse ben de onu nefsimde zikrederim. Beni bir cemaat içinde zikrederse ben onu o cemaatten daha hayırlı bir cemaat içinde zikrederim. Bana bir karış yaklaşırsa ben ona bir arşın yaklaşırım bana bir arşın yaklaşırsa ben ona bir kulaç yaklaşırım. O bana yürüyerek gelirse ben ona koşarak gelirim." buyuruyor. 11

Bir topluluk Allâh'ı (Celle Celaluhu) zikretmek üzere bir araya gelirse, melekler onların etrafını kuşatır. Allâh'ın (Celle Celaluhu) rahmeti onları kaplar, üzerlerine sekînet iner ve Allâh Tealâ onları yanında bulu-

nanlar arasında zikreder. 12

Bakara Suresi 152. Ayet-i Kerimede ise şöyle buyuruyor: Siz beni zikredin ki ben de sizi zikredeyim. Düşünebiliyor musunuz siz Allah'ı (Celle Celaluhu) zikrederken Allah da (Celle Celaluhu) sizi zikrediyor? Elhamdülillahi Rabbil Alemin.

Zikrullah elbette en büyük ibadettir. (Ankebut Suresi 45. Ayet-i Kerime) Öyleyse dilimiz her daim Allah'ın (Celle Celaluhu) adı ile ıslak olsun ki Rabb'imizin lütfuna mazhar olalım. Hadisi şerifte buyuruyor ki zikrullah kalplerin şifasıdır. 13 Çok iyi bilin ki kalpler ancak zikrullahla huzur bulur. (Rad Suresi 28. Ayet-i Kerime)

Kalp, Allah'ı zikrediyor. Zikrin kalbe inmesi, o kalpteki zikre aşına olmasıdır. İslam ibadetlerinin hepsi de bizi disiplin eder. İnsan kendi vücudunu da disiplin eder. İnsan vücudunu disiplin edince nefsini bilir. Zikrullahın kalbe oturması, kuldaki perdeyi kaldırır. Vücudun zikreder, kolun zikreder, tüm uzuv ve azaların zikreder. Kul buna aşına olur. Zikrin devamıyeti ile aşinalığımız artar. Gözümüzdeki, kulağımızdaki perde kalkar. Zikir insanı gaflete düşmekten muhafaza eder. 14 Bir gün Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed Mustafa (sallallahu aleyhi ve sellem) "Allah Teâlâ, kıyâmet günü bir topluluğu diriltir ki onların yüzü nurdan parlamaktadır, inciden yapılmış minberler üzerine otururlar ve bütün insanlar onlara gıpta eder. Bunlar, ne Peygamber ne de şehittirler." buyurmuştur. Bir bedevî hemen dizleri üzerine çökerek: "Ya Rasulallah, ne olur onları bize anlat da bilelim." demiştir. Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed Mustafa (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "Onlar, çeşitli kabile ve beldelerden olup Allah (Celle Celaluhu) için birbirlerini seven ve Allah'ı (Celle Celaluhu) zikretmek üzere toplanarak onu ananlardır." demiştir. 15 Allah (Celle Celaluhu) bizleri zikrullahın nuru ile kalplerini nurlandırdığı kullarından eylesin inşallah.

Zikrullah halakalarının edep ve erkânına istinaden şöyle rivayet ediliyor: Hz. Ali (Radiyallahu anh) bir gün sahabe arkadaşlarını toplar. Onlara "Zikir meclislerinde topluluk ile Allah'ı (Celle Celaluhu) zikrettiğiniz zaman şiddetli bir rüzgârın olduğu bir günde ağaçların sallandığı gibi siz de sallanın." demiştir. Sahabe de Allah'ı zikrettiklerinde bu şekilde hareket ediyorlardı. Ve onların gözyaşları elbiselerine akıyordu. 16 Dervişler de halakayı zikrullahta bu hadisi şerifi kendilerine ölçü alır, buğday başakları gibi sağdan sola doğru sallanır, sessizce gözyaşı dökerler. Halakayı zikrullahta sevgiliyle hemhal olurlar. Zikir halakaları ve cemaat ile yapılan zikir böylesine kıymetli bir zikirdir. Zikir halakalarında kul vasıtasız olarak Allah'a (Celle Celaluhu) ulaşır. Kalbinde Allah ile (Celle Celaluhu) muhabbet oluşur.

Tarihten günümüze dek tekke kültüründe tasavvufi gelenek hakimdir. Bu topluluklarda dervişler Kuran ve sünnet doğrultusunda Fisebilillah bir araya gelir ve Allah'ı (Celle Celaluhu) zikrederler. Bu meclislerde Kuran ve sünnet doğrultusunda güzel ahlak öğretisi hakimdir. Günümüz koşullarında zikirhanelerin ve bu meclislerin korunup gözetilmesi gerekirken, gereken özen ve ihtimam gösterilmemiş olup bu mekanlar kimsesizliğe mahkum edilmiş ve bir viraneye dönüşmüşlerdir. Bu, zikir ehline ve zikirhanelere yapılan haksız fiiliyat neticesinde Allah'ın (Celle Celaluhu) mutlak çetin bir hesabı vardır.

İnsan bir şeyi severse daima onu anar. 17 Mü'minler ancak o kimselerdir ki Allah anıldığı zaman kalpleri ürperir. Onun ayetleri kendilerine okunduğu zaman bu onların imanlarını artırır. Onlar sadece Rabb'lerine tevekkül ederler. (Enfal Suresi, 2. Ayet-i Kerime) Dünya hayatı geçicidir. Baki olan ahiret yurdu ve ahiret zenginliğidir. Hadisi şerifte Allah (Celle Celaluhu) buyuruyor ki: Bir kul benim zikrimle meşgul olmasından dolayı kendi ihtiyaçlarının talebini unutursa ben o kuluma kendisi istemeden önce inam ve ihsan ederim. 18 Allah'ı (Celle Celaluhu) çokça zikreden erkeklerle Allah'ı (Celle Celaluhu) çokça zikreden kadınlara, şüphesiz ki Allah (Celle Celaluhu) mağfret ve büyük bir mükafat hazırlamıştır. (Ahzap Suresi 35. Ayet-i Kerime)

H. Muhammed Mustafa (sallallahu aleyhi ve sellem) vefat etmiş olan salih müminlerin duyduğu hasret ve pişmanlığı ise şöyle buyuruyor: Cennet ehli, başka hiçbir şeye değil, sadece dünyada Allah'ı (Celle Celaluhu) zikretmeksizin geçirmiş oldukları anlara hasret ve nedamet duyarlar. 19 Kıyamet günü Allah (Celle Celaluhu) katında en faziletli kul dünyada iken Allah'ı (Celle Celaluhu) çok zikretmiş olandır. 20

Şunu iyi biliniz ki sizin ve hatta bütün insanların saadet ve selameti, Cenab-ı Hakk'ı zikretmeye bağlıdır. İmkan nispetinde bütün vakitleri Allah Tealâ'nın zikri ile geçirmek icap eder. Bu hususta bir anlık gaflet bile doğru değildir. 21

Allâh'ı (Celle Celaluhu) zikir, zikirsiz olan her ibadetten üstündür. 22 En üstün düzeydeki zikir, zikredenin zikredileni müşahedede kendini ve zikri unutmasıdır. 23

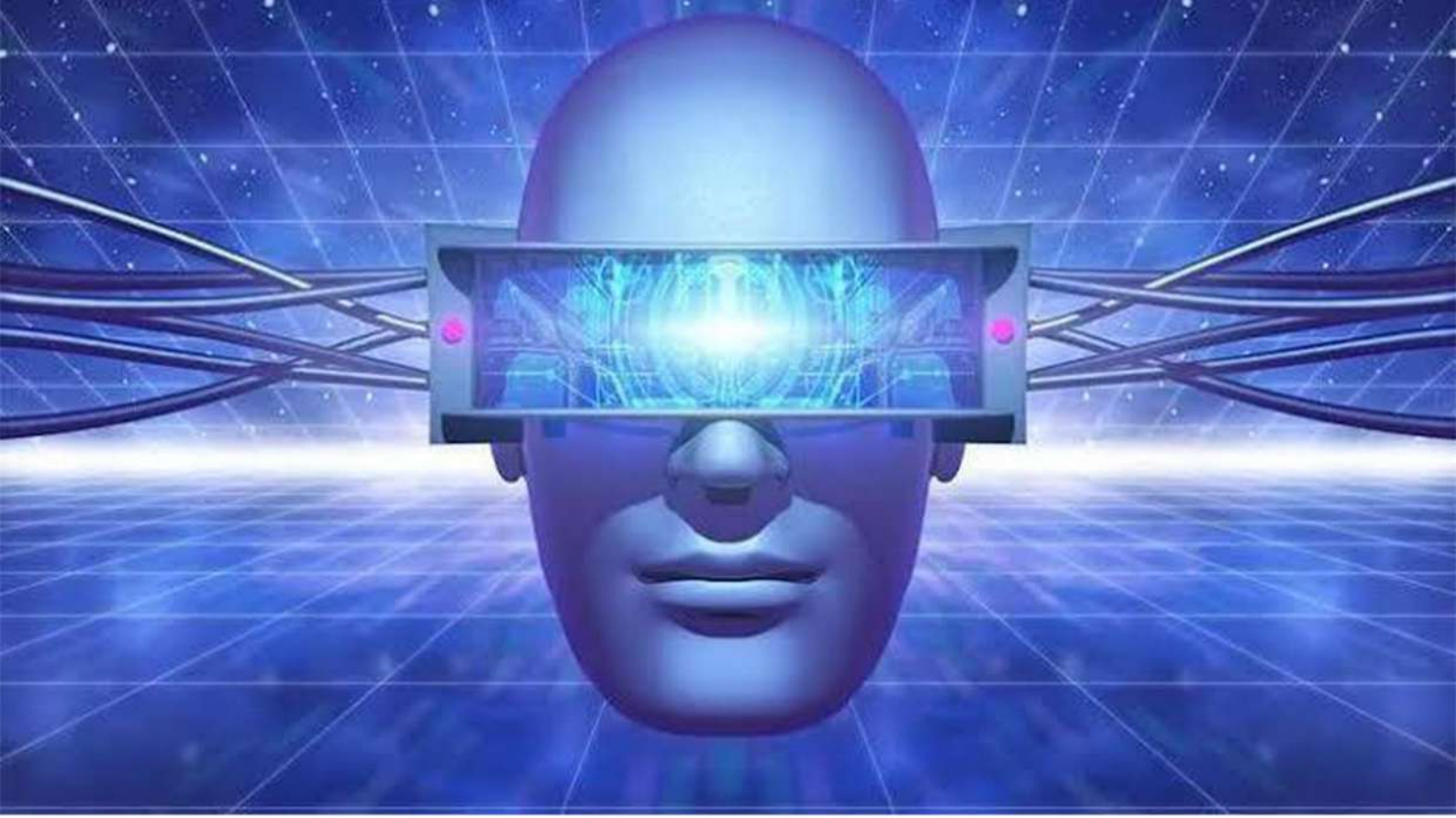
Kainattaki her şey kendi lisanı ile Allah'ı (Celle Celaluhu) zikir halindedir. Göklerde ve yerde bulunan her şey Allah'ı tesbih etmiştir. O, Aziz'dir, Hakîm'dir. (Hadîd Suresi 57, 1. Ayet-i Kerime)

DİLİMİZ ZİKİR İLE ISLAK, GÖNÜLLER ZİKİR İLE MUTMAIN OLSUN İNŞALLAH.

Elif ASLAN

KAYNAKÇA:

- 1-Suyuti,Camius Sağir h.3697
- 2-Tirimizi, Daavat Ey iman edenler
- 3 Ebu Davut, cenaiz,15-16.H.3116
- 4 - Şa'ranı, et-Tabakatu'l-Kübra, 1:79
- 5- Evliya Tezkiyeleri kitabı pdf syf; 424
- 6- Tirmizi, Daavat 82.H.3510.A.b.Hanbel, Müsned,c.3 sh.150
- 7 - Müslim 2689/25
- 8 - A. b. Hanbel, Müsned c.2 sh.359
- 9 - Tergib ve Terhib, cilt III , sf 158 Bölüm Allah'ı Zikretmek İçin Toplanmanın Fazileti
- 10 - İhyâ, I, 852
- 11- Müslim 48/21
- 12- Müslim, Zikir,39
- 13- Mümavi
- 14-- 08.06.2019 Oda sohbeti Mevlevi Üstadı Hacı Mustafa Özbağ Beyefendi.
- 15-- Heysemî, X, 77
- 16- Ebu Nuaym El-İsfahani, Hilyetül Evliya adlı eserinde Hucetüz, Zakirin, A. Kadir Erbili vrk.22b
- 17- Camius Sağir.
- 18- Tirimizi.
- 19- Heysemî, X, 73- 7.
- 20- Camius, sağir.
- 21- İmâm-ı Rabbânî, Mektûbât, I, 569, no: 190.9.
- 22- İhyâ, I, 847
- 23- Evliya tezkiyeleri kitabı pdf syf; 568

PİSİ PİSİ KAPİTALİZMDEN KÜKREYEN KAPİTALİZME DOĞRU

Selamünaleyküm,

Hepimizin bildiği üzere son dönemde dünyada yeni bir furya başladı: Kripto Para ve Blockchain. Gelin hep beraber bu konuyu incelerken olayların arkasındaki perdeleri hafif hafif aralayalım.

İlk olarak başlamak istediğim konu “Blockchain Felsefesi”. Temel anlamda bakarsak bir bilginin tek bir merkezde değil, birçok merkezde tutulması kuralına dayanıyor. Bu şekilde bilgiler değiştirilemediği gibi müdahale etmek de neredeyse imkânsız hale geliyor. Örnek vermek gerekirse sizin bir diplomanız var, bu diploma blockchain’e kayıtlı. Nereye giderseniz gidin o diplomanız her yerde görüntülenebilir. Buraya kadar her şey kulağa çok hoş geliyor. Peki, olaya bir de tersinden bakalım: Siz ergenlik çağında bir suç işlediniz, bu suç blockchain’e işlendi. Bir ömür boyunca bu suçla dolaşmak ister miydiniz? “Günahından tam olarak dönüp tövbe eden, onu hiç işlememiş gibidir.” (İbn Mâce, Zühd 30; et-Taberânî, el-Mu’cemü’l-kebîr, 10/150) diyen bir İslami bakıştan, akıllarını rab edinmiş bir zihniyete geçişin altyapısı oluşturulurken aynı zamanda “ulusal millet” kavramı da rafa kalkıyor. Nasıl mı?

Blockchain alt yapısı metaverse dediğimiz, gözünüze taktığınız sanal gözlük ile, istediğiniz her yere anında ulaşabilmenizi sağlayan bir teknolojiyi beraberinde getirdi. Örneğin metaverse dünyasında arkadaşlarınızla buluşup konuşabilir, onlarla Eyfel Kulesi’ni ziyaret edip oradan Amerika’da bir kafede oturabilir, akşama ünlü bir sanatçının konseri için Çin’i ziyaret edebilirsiniz. “İyi ama bu gerçeği ile aynı mı?” sorularını duyar gibiyim. Cevabım şu: Daha da harikası. Çünkü bu teknoloji ile beyin, birebir gittiği ortamlarda olduğunu kabul edip bu ortamları “gerçek” olarak algılıyor. Gelişen teknolojik hareketlere baktığınızda hissetme, koku gibi kavramlarında 3D gözlüklere eklenme çalışmaları yapılmış bile. Burada da her şey çok güzel görünüyor değil mi? Ama bir dakika, bu alemde hiçbir ülkenin, hiçbir ulusun sınırı yok sanki. Nerede kaldı “Türkiye”, “Azerbaycan”, “Bosna”? Görüyoruz ki aslında tatlı tatlı içimize işledikleri “yeni” teknoloji “ulusal devlet” kavramını da kaldıracak.

Kripto para ise sanal mecraların para birimi. Bu paralar birbirlerine çevrilebiliyor, birbirlerine dönüştürülebiliyor. Hatta bu paralar ile ev, araba, arsa alabiliyorsunuz.

Şimdi güzel bir olay örgüsü oluşturmamızın vakti geldi: Ben uluslararası ticaret yapan bir firmayım. Örneğin yurt dışına bir ödeme yapmam lazım. Bunun için bir ton belge imzalayıp bankalar ile bu süreci yönetmem, aynı zamanda vergi ödemem gerekecek. Peki ben bunu blockchain üzerinden ödemeye kalkarsam ne olur? Hemen bir akıllı sözleşme oluşturulur. Daha sonra kripto para ile ödememi yaparım ve kimse vergi kesemez. Neden vergi kesemez? Çünkü yaptığım tüm işlemleri ben görebilirim, sanal dünyada paranın havale olduğu görüntülenir ama kimin kime havale ettiği görüntülenmez. Dolayısı ile vergi kesilemez. Süreç ise müthiş şekilde kısalmış olur.

Şimdi geldik diğer perdeden bakmaya: Yine uluslararası ticaret yapan birisinin firması battı. Bu teknoloji ile anında cezası kesilir ve nereye giderse gitsin o ceza görünür. İşte akli ilah edinmenin sonucu. Acımasız ve sert bir sistem gümbür gümbür geliyor. Aslına bakarsanız kapitalist düzen şu an kedi ama gelecekte aslan olacak gibi.

Sözlerime son verirken bir ayeti kulaklarımda işitiyorum:

“Hani bir vakitler, o kâfirler, seni tutup bağlamak veya öldürmek veya sürüp çıkarmak için sana tuzak kuruyorlardı da onlar tuzak kurarken Allah da karşılığında tuzak kuruyordu. Öyle ya, Allah tuzakların en hayırlısını kurar.” (Enfal Suresi 30. Ayet-i Kerime)

Behiye KOCA

AKIL HASTALIĞI

‘Deli dedikleri, aklın esaretinden kurtulmuş olandır.’

(Ahmet Kalkan, Kur’an Kavram Tefsiri)

İnsanı diğer canlı cansız varlıklardan ayıran ve ona üstünlük kazandıran akıldır. Dünyanın insanları ilgilendiren bütün emir veya yasakları ancak akıllı insanlar için geçerlidir. Aklî dengesini kaybetmiş olanlara böyle bir sorumluluk verilmesi mümkün değildir.

Peki ya akıllı kimdir ya da Ruh hastalıkları olarak bildiğimiz psikolojinin ruhla ilgili bilgisinin ne boyutta olduğunu biliyor muyuz?

Hz. Peygamber (s.a.v)"Akıllı, nefsini kontrol altına alıp ölümünden sonraki ebedi hayat için hazırlanan kimsedir." buyurmuştur.[2] İbn Mace, Zühd, 31. Psikoloji, beyinlerinde hastalık olanlara "ruh hastası" diyor; Ruhun varlığını kabul etmeyen anlayışla ruh hastalığını ele alınmaya çalışılıyor. Ruh konusunu gündeme hiç getiremeyen hatta rüya ve metafizik konuları çözemeyen "psikoloji"ye "ruh bilimi" adı veriliyor. Oysa ayeti kerimede: "Sana ruhtan soruyorlar. De ki: 'Ruh, Rabbimin emrindedir . Size, ancak az bir bilgi verilmiştir.'" (17/İsrâ, 85) buyurulmuştur.

Ruh'u reddettiği halde hakkında konuşanlar cahilliklerini öne koyarken "Ruh, nasıl bir şey?" diye soranlara, "Bilmiyorum!" Ya da, "çok az şey biliyoruz" diyenler böyle demekle sorunun gerçek cevabını vermiş olmakla kalmaz, kendini ve haddini de bilmiş olur. Ruh, mânevî bir varlık olduğundan onun gıdası da mânevî olacaktır. "...Bunlar, iman edenler ve gönülleri Allah'ın zikriyle sükûnete erenlerdir. Bilin ki, kalpler /ruhlar ancak Allah'ı zikirle (O'nu hatırlayıp anmakla, Kur'an okumakla, namazla, ibâdet ve tâatla) huzur bulur." (13/Ra'd, 28).

Akıl ile kalp iş birliği içerisinde fakat aklın sağlığı kalbe bağlıdır. Zira Peygamberimiz (sav) uzun bir hadisin son kısmında şöyle buyuruyor: "...Haberiniz olsun bedende bir et parçası vardır ki, eğer o sağlıklı olursa bedenin tamamı sağlıklı olur; eğer o bozulursa bedenin tamamı bozulur. Haberiniz olsun o et parçası kalb'tir."

(Müslim, Müsakât/107, Hadis no: 1599, 3/1219. Ebu Davud.)

Üstad Mustafa Özbağ bir sohbetinden: “Ruh hep masumdur, hep temizdir. Ruh hiçbir zaman kirlenmez. Ruh kirlenmediği için, ruhun arınmaya ihtiyacı yoktur. Bu da çok özür dilerim bozuk öğütlerden birisidir. “Ruhunu temizle” otur oturduğun yere. Edepsiz, ruhtan anlamaz, bilmez insan, cahil. Kendi ruhumdan üfledim dediği şeyi sen nasıl kirlenmiş olark görüyorsun. Bir kimse ne kadar,ne günahı ilerse işlesin onun ruhu kirlenmez. Onun kendisi, kendi nefsi kirlenir. Ruh temizdir, berraktır. Biz zaten ruhun ne olduğunu da bilmiyoruz. Cenabı hak Adem’i yaratmış kendi ruhundan üflemiş. Sen nasıl kirlenmiş diyeceksin ona. Bu mümkün değil. O yüzden kirlenen insanın kendisidir. Ruh ayırt ediyoruz burada. İnsan nefesine uyar hata yapar. Ve nefesine zülmedenler der, ruhuna zülmedenler demez ayeti kerimede. Ve biz nefsimize zulmettik deriz. Ruhumuza zulmettik demeyiz. Nefis insanın içerisinde bulunan şeytandan vesvese alıp kötülüğü emreden olgudur. Terbiye olduğunda ise Allah’a yaklaşılan olgudur. Terbiye edilmemiş nefis insanı cehenneme götürür. Terbiye edilmiş nefis insanı cenette götürür.o yüzden bizim yolumuzda nefsi öldürmek yoktur. Ölmez çünkü nefis. Nefsin terbiyeye ihtiyacı vardır. Ruhun terbiyeye ihtiyacı yoktur. Ruhun herhangi bir perhize ihtiyacı yoktur. Bilmediğimizin üzerinde nasıl hükmedeceğimizki böyle. Cahilin birisi bir laf atıyor ortaya, kitaplar yazıyorlar böyle, internette dolaşiyor “ruhunuzu gelin arındırın” edepsiz. Cenabı hakın kendimden üfledim dediği şeyi kim kirletebilir. Böyle bir şey yok. Evet biz kendimizi kirletiriz. Ruhumuzu değil. Biz şeytana uyarız,nefsimize uyarız kirletiriz. Tövbe ederiz Cenabı Hak tövbemizi kabul eder affolunuruz, temizleniriz. Yeniden günah işleiz, yeniden tövbe ederiz Allah bizi affeder. Ama bu aralıkta ruh kirlenmez. (19.03.2022 Gündüz sohbeti)

Başka bir sohbetinde ise:

Ruh hastası yok, akıl hastası var. Daha doğrusu beyinde sıkıntı var o kimsenin. Beyni ile alakalı. Beyin hücrelerinin beynin tamamına, beyin hücrelerine tam elektrik gitmiyor. Tam bir akım sağlanmıyor. Tam bir akım sağlamayınca değişik yerlerinde böyle parazitler. Yani normalde manyetik olarak beynin tamamına enerji gitmiş olsa, komple manyetik olarak o beyin harika sitizen saat gibi çalışacak. O komple enerji gitmediğinden dolayı düzgün çalışmıyor. Bazen titreme yapıyor, belli yerlere elektrik gitmiyor. Bunu tedavi yolu fiziki. Fiziki tedavi yolu ne biliyormusunuz bunun?

BUNUN FİZİKİ TEDAVİ YOLU :

• Odaklanmak:

Küçük de olsa ufak da olsa kendi işlerinizi kendiniz yapmak Bir ince iş var mesela , şimdi kimse elinde dikiş dikmiyor, al iğneyi ipliğe geçirmeye çalışın, sizi tuhaf gelir. Dikişle uğraşın mesela ,ciddi ciddi. İnce işler yapın ,beyninizi komple çalıştırın.

• Naturel yiyecekler yiyin:

Natural olmayan hiçbir şey yemeyin. Kapaklanmış,paketlenmiş olan hiçbir şey yemeyin içmeyin. Beyin sağlığını düşünüyorsanız eğer. Çocuklarınızın beyin sağlığını düşünüyorsanız paketlenmiş, şişelenmiş hiçbir şey yedirmeyin.

• Teknolojiden uzaklaşmayın ama Saatlerce Facebook’ta dolaşacağım diye uğraşmayın. Oradan kitap okuyacağım diye uğraşmayın.Yanlıs...

• Çokça hadis okuyun.

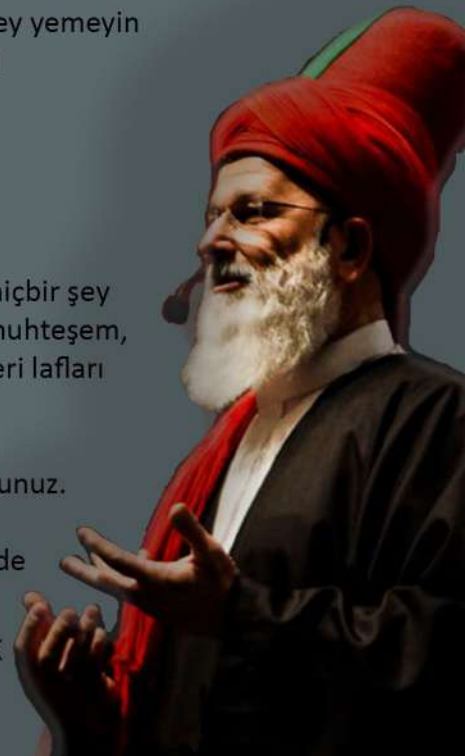
• Çokça zikredin.

• Akıl sağlığını için haramdan uzak durun. Ciddi ciddi, haram mı?Uzak dur hiçbir şey olmazsınız,muhteşem bir akli seviyeye ulaşırsınız. zeka muhteşem, feraset muhteşem, hafıza muhteşem, düşünme muhteşem olayları birleştirme muhteşem, sözleri lafları mimikleri birleştirmek muhteşem.

• Hadis okuyorsunuz ya, hadislerden davranış biçimlerini ferasetini görmek muhteşem, analiz kabiliyetiniz muhteşem, çakmak çakmak bir cemaat olursunuz.

• Ciddi ciddi.Enerjiniz en yüksek noktada olur. En yüksek noktada. Kimse sizinle boy ölçüşemez kimsenin yanında hımbil durmazsınız, kimsenin önünde dağınık durmazsınız, muhteşem olur.. İnşallah.

Psk. Dan. Nigara ÖZAK

AYNA
AYNA

Kalabalık ona doğru yürürken herkesin tersi istikamette, onları yarararak nereye varacağını bilmiyordu. Yine de ilerlemeye devam etmesini isteyen yoğun bir itici güç hissediyordu. Bin bir zorlukla son kişiden de sıyrıldığında kendisini bir şelalenin başında buldu. Suyunun sıcak buharını soluyunca başı döndü ve bunca yolu boşa gelmiş olma hissine tahammül edemeyeceğinden, bir anlamı olmalı, diyerek kendini şelaleyle birlikte aynı akışa bırakıverdi. Düştü, düştü... Öyle ki sanki artık düşmüyor, bir güvercin tüyü gibi süzülüyordu. Kulağına, ayrı bir alemdenmişcesine melodili sesler gelmeye başladı...

"Aşık gönlünde çok yol var
O yolda bin türlü hal var
Kimse bu yolu anlamaz
İmanını katmayınca" 1

Gözlerini açtı, koltuğunda kitap okurken uyuyakaldığını hatırlaması birkaç dakikasını aldı. Rüyasındaki o tatlı suyun yüzünü yalayan ılık buharı, kulağından girip ruhunun kolundan tutarak onu dışarıya çekmek isteyen gizemli ezgi ve hikmetli sözler... Sanki gündelik hayatında konuştuğu, dinlediği, öğrendiği, aklına hitap eden sözler değil de; bambaşka bir hitapla, kendisinde şimdiye kadar fark etmediği bir yanına sesleniyor, onu çağırıyor ve içindeki şey tüm bunlara nasıl cevap vereceğini, ne yapılacağını bilir gibi; memnuniyet, büyük bir şevk ve özlemlerle karşılıyordu. Kucağına düşen kitabını kaldığı yerden okumaya devam etti:

"Tesadüf bu ya, pejmürdelerin yanına düşmüştüm. Onlar kendi aralarında konuşuyorlardı. Ben de konuşulanlara kulak misafiri oluyordum. Elli yaşlarında olanı konuşuyor, daha genç olanı dinliyordum. Bunların konuştuklarını işitince, ilk önce deli olduklarına hükmettim. Gerçekten deliydiler. Yalnız delilerin "meccup" denilen cinsinden... İşin garip tarafı, bu iki pejmürdenin konuştuğu konular, beni öteden beri meşgul eden konulardı. Yaşlı deli, genç deliye şöyle diyordu:

-Bu âlemde olan her şey benim sıfatımdır. Ben olmasaydım, hiçbir şey olmazdı. Ben "hep"im ya da "hiç"im. Ben "hiç"im ya da "hep"im. Zaten "hiç" ve "hep" aynıdır, tek şeydir. Fakat cahil insanlar aynı şeyi iki farklı isimle anıyorlar.

Konuşmanın gerisini varın siz tahmin edin. Hayret içinde kaldım. İstemedem sözle karıştırm:

-Çok tuhaf! "Var" ile "yok" eşit olur mu? Meselâ, ben şimdi "var"ım. Fakat yarın "yok" olacağım. Bu iki durum arasında fark yok mu, dedim.

Deli başını çevirdi ve kahkahayı patlattı:

-Vay! Sen "var"sın ha! Acaba "var" mısın, dedi.

Bu soruyu kendime pek çok defa sormuştum. Bu soru sığ bir bakış açısıyla ele alındığında anlamsız ve dalga geçilmeyi hak etmiş bir soru olarak görünebilir. Fakat böyle değildir. Eğer "var" isem niçin "yok" olacağım? Yok olmayacaksam, ruhum ebediyen mi kalacak? İşte, şüphe ejderhasının şaha kalktığı kısım, denklemin bu son kısmıydı. Ruhum ebedî kalacak mı? Ruh nedir? Bizzat kendisi, hissetme kabiliyetine sahip midir? Hüviyetini bilebilir mi? Eğer ruh diye bir şey varsa, bedenden ayrıldığında nasıl bir durumda bulunacak? İşte, cevapsız bir sürü soru... Deli ilâve etti:

-Yalnızca ben "var"ım, çünkü "hiç"im ve "yok"um. Varlığım mutlaktır. Yokluk, bağımlı olan için vardır. Mutlak "varlık" tır, "var"dır. Bunları söyledikten sonra deli sustu. Sorduğum hiçbir soruya cevap alamadım. Sonunda sorularımdan bıktı. Arkadaşına:

"Haydi gidelim. Bu hayvan, bizi, zevkimizden alıkoymuş" dedi. Kalkıp gittiler. Ne acayip bir durum: Çok iyi öğrenim gördüğünü iddia eden bir insana, pejmürde bir deli "hayvan" diyordu."2

Evet kendisi de, çeşitli soruların, araştırmaların ve görüşlerin sonunda, akıyla insanın da bir hayvan türü olduğuna kanaat edenlerdendi. İnsanı insan olarak gören ve insanı kamil dedikleri varlığın, elle tutulamayan, gözle görülemeyen, çağın akımlarının getirdiği genel algıya ters düşen ütöpik bir yapısı vardı onun için. Ve bu inanca sahip olanların, onun her konunun tepesine koyduğu "aklını" küçümsemesi canını sıkıyordu çünkü kendini, akılı olarak kodlamıştı. Akılı kendisi demekti. Fakat rüyasındaki kendi, şimdiye kadar kendisini hiç görmediği farklı bir veçheydi... Bütün bunlar kafasını karıştırmış ve bir gecede içinden çıkamayacağı meselelerdi. O yüzden ertesi günkü gemi yolculuğunu hatırladı ve yatağına gidip uyumaya karar verdi.

"Biçare Yunus'un sözün
Key aşık gerek anlaya
O kuş dilidir, neylesin
Öğütlenmez ötmeyince..."3

Gün doğduğunda uykusunu almış, derin ve keyifli bir yolculuktan dönmüşçesine huzurluydu. Erkenden hazırlanıp vapurun bekleme alanına gitti, çayını simidini alıp bir köşede oturarak beklemeye koyuldu. Arkasında oturanlar hararetle bir şekilde konuşuyorlardı, istemeden dinlemeye koyuldu:

-Nasıl yani din, akıl dini değildir mi diyorsun şimdi sen?

-Değildir.

-Akılla ilgili ayet varken, çoğu hüküm bilimsel olarak da destekleniyorken neye dayanarak böyle söylüyorsun hayret doğrusu...

-Diyorum ki; dinin tabii olduğu akıl, bildiğimiz insanın mantığıyla olan akıl değil, vahiy ve sünnetle tabii olunan külli bir akıldır. Dine tabii olanlar bir konuda hüküm verirken dahi kendi mantık çerçevelerinde değil Hazreti Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in sünnetine göre ve buradan çıkardıkları ölçülere

göre verirler. Çünkü o hiçbir şeyi “heva ve hevesinden konuşmadı.”⁴ Biz de aklımıza ve mantığımızı uyduğu için değil, iman ettiğimiz için Allah ve Resulünün bütün emirlerini, yapabilesek de yapamasak da olduğu gibi kabul ederiz. Mesela bu konuda Hz. Ali (radiyallahu anh) der ki:

“Eğer din kişilerin mantığına göre olsaydı, buna ruhsat verilseydi ben, mestlerin üstüne değil altına mesh ederdim. Ama Resulullah (sallallahu aleyhi vesellem) Efendimiz giydiği mestlerin üzerini mesh etmiştir, biz kişisel mantığımızı değil, Resulullah’a (sallallahu aleyhi vesellem) uyarız ve ona uymakla emrolunmuşuzdur.”⁵

İmamı Azam Ebu Hanife Hazretleri de bunu şu sözleriyle ifade etmiştir:

“Eğer din, akıl ve kişiye özel görüşle olsaydı, guslün meniden değil, idrardan dolayı lazım geldiğine hükmederdim. Çünkü gerçekte idrar meniden daha pistir.”

Üstadım bu minvalde demişti ki:

“Bir kimse bir dine inanmıyorsa onun için bütün hepsi de eleştiri konusu. Din zaten akla dayanacak bir şey değil ki. Ama insanlara hep bunu sundular “akıl dini”, kardeşim ne alakası var? Allah bunu yasak etmiş, Allah bunu helal etmiş, öbürkünü haram etmiş. Sen Cumartesi günü balık tutma yasağını akılla açıklayabilir misin? Yahudilere dedi ki ‘Cumartesi günü balık tutmayacaksınız.’ Bunun neyi akılla açıklayacak ki? Allah’a olan imanını göstereceksin orada. ‘İbrahim’i ateşe yakma dedik, serin ol selametli ol dedik’; ateş gür gür yanıyor, çevrede ne kadar odun varsa, ne varsa çalı çırpı, yanacak ne varsa devasa ateşi yakmış Nemrud, onun içine de mancınıkla İbrahim’i atıyor, bunun akılla ne alakası var, akılla alakası var mı? Musa’nın annesine diyor ki sen sepetin içerisine çocuğunu koy, sepete bırak diyor. Akılla ne alakası var? Nil’e bırakıyor İbrahim’i annesi... Normalde yine Nemrud öldürecekti, gitti mağarada doğurdu, mağaradan hiç çıkmadı on dört, on beş yaşına kadar. Parmağını emiyordu; Cenab-ı Hak parmağından onu nasiplendiriyordu, parmağından rızıklandırıyor. Bir günde bir haftalık büyüyordu. Akılla ne alakası var? Ama akılperestlik var ya, akılı ilahlaştırmak var ya, bu Batnın akılı ilahlaştırması; akılı ilahlaştırtıyor... ‘Bir şey aklına yatıyorsa yattı, yatmıyorsa yatmadı, yatmıyorsa reddet.’ Bu doğru değildir, Batnın felsefesi bu, o yüzden ateistler her şeyi der...”⁶

Allahu Teala (celle celaluhu) Hazretleri de:

“Peygamber size ne verdiyse onu alın, size neyi yasakladıysa ondan da sakının.”⁷ buyurarak, dine tabi olan insanların, akıllarını tabi edeceği hududu çizmiş oluyor.

Arkasında konuşulanları dinledikçe sanki beş duyunun ötesinde daha üstten ve geniş bir bakışa çekiliyordu. Yine de hayatının merkezine oturttuğu, hayati ve varoluşsal en önemli kararlarını verirken en büyük kaynak olarak gördüğü aklının bir anda aciz görünmesi canını sıkıyordu. Bu karmaşık düşünceler içerisinde vapurun kalkma saati geldi ve yola çıkmak üzere, vapura yöneldi...

“Aklım başıma gelmedi
Aşk şarabın tatmayınca
Ben kendimi bilemedim
Gerçek ere yetmeyince”⁸

Tam koltuğuna yerleşmişken, birisi onun olduğu tarafa doğru geliyordu, bir an göz göze geldiler. Bakışları derin ve insanın içine işleyen cinstendi. Yaklaştı, yaklaştı ve yanına oturdu. Birkaç gündür yaşadıkları ve yanına oturan kişinin sakallı, inançlı bir mümin hissiyatını uyandırması onu birden savunma güdüsüne yönlendirdi ve akılı birden kontrol mekanizmasını kaybedip cümleler ağzından dökülüverdi:

-Ben Ateistim.

Yanındaki ne şaşırılmış ne de etkilenmiş görünmüyordu:

-Maşallah ne kadar güzel.

-Sen nesin?

-Benim ne olduğum belli değil.

-Nasıl yani?

-Ben, bir bendeki beni çözebilsem, ne olduğumu anlayabileceğim. Ben ne yazık ki bendeki beni çöze-
mediğimden, ne olduğumu bilemedim daha. Bir ne olduğumu bilsem, zaten bütün her şeyi bileceğim.
O yüzden ben ancak kendimi, 'bilmeyen' olarak görüyorum. Sen maşallah kendini de bilmişsin, kendinin
ne olduğunu da bilmişsin, harikasin.

-Nasıl yani?

-Ateistsin ya, ateistliğini bilmişsin ya... Demek ki 'bendeki benini' görmüşsün, senin 'bendeki benin'
ateistmiş...

-Ben nereye geldim? Bendeki ben ne, sendeki sen ne, sendeki ben ne, bendeki sen ne..?

-Sen sendeki seni de biliyorsun, bendeki beni de biliyorsun ki sen kendini ateist görmüşsün, bendeki
beni de biliyormuşsun ki; bendekini de Müslüman görmüşsün. Sen söyledin bunu.

-Kafam karıştı benim... Ben neyim şimdi?

Yanındaki gizemli adam onun elini tutup, yüzünün hizasında kaldırdı:

-Kendine bak, ne olduğunu gör.

-Ne var orada?

-Ayna...

Ve bu gizemli yabancı, elinde tuttuğu kitabı ona bırakarak yanından ayrıldı. Arkasından bir süre baktık-
tan sonra gözlerini kucağındaki küçük risaleye kaydırınca ismiyle yeniden irkildi, "İnsan-ı Kamil"
yazıyordu... 9

"Kendi bilişiyile kişi
Hiç erişir mi menzile
Allah'a eremez kalır
Er eteği tutmayınca..."¹⁰

Öznur YALÇINKAYA

Not: Üstadımız Mustafa Özbağ'ın bir anısından ilham alınarak yazılmış bir hikayedir.

1-Yunus Emre, Aklım Başıma Gelmedi

2-Amak-ı Hayal, Filibeli Ahmed Hilmi

3-Yunus Emre, Aklım Başıma Gelmedi

4-Necm Suresi, 3. Ayet-i Kerime

5-Ebu Davud, Tahare 63, h.no:162

6-10 Mart 2022 Perşembe Sohbetinden, Mustafa Özbağ Youtube Kanalı

7-Haşr Suresi, 7. Ayet-i Kerime

8-Yunus Emre, Aklım Başıma Gelmedi

9-Üstad Mustafa Özbağ'ın anısından bir kesit, Ateist Bir Genç ile Mizah Dolu Sohbet (Hadim-ü Mevlana Youtube Kanalı)

10-Yunus Emre, Aklım Başıma Gelmedi

AKIL

İnsana doğruyu eğriden ayırt edebilmesi için akletme, düşünme kabiliyeti verilmiştir. İyiyi kötütten ayıtredebilme yeteneği akıl ile alakalandırılmıştır. Bunun olgunluk hali İslam fıkhı literatüründeki tabir ile buluğa ermek, akıl baliğ olmak ile başlar ve beraberinde sorumluluklar getirir. Kuran-ı Kerim'e baktığımızda Allah'ımız tüm insanlara düşüncelerini, düşünerek akletmelerini ve olayları öyle yorumlamalarını buyurmuş, bununla alakalı da Kur'an-ı Kerim'de pek çok örnekler vermiştir. "Kesilen sığırın bir parçasıyla o ölüye vurun dedik. İşte Allah ölüleri böyle diriltir ve düşüncesiniz diye delillerini size gösterir."¹

Kimi ayetlerde ise kendi içimize dönüp yaptıklarımıza bakmamızı ve gidişâtımız üzerinde düşünmemizi istemiştir. "İnsanlara iyiliği emrediyor da kendi nefsinizi unutuyor musunuz? Oysa siz, kitabı da okuyorsunuz. Hiç düşünmez misiniz?"² İman bir fiiliyattır ve Allah bizden imanın yanında bir fiiliyat, bir icraat bekler. "Ey iman edenler, yapmayacağınız şeyi niye söylüyorsunuz?"³

"Onlara "İnsanların iman ettiği gibi siz de iman edin." denildiği zaman "Beyinsizlerin iman ettiği gibi mi iman edelim?" derler, iyi bilin ki asıl beyinsizler onlardır. Fakat bilmezler."⁴ Âyette zikredilen ve "beyinsizler" diye tercüme edilen "Süfe-ha" kelimesi "Sefih" kelimesinin çoğuludur. "Sefih"in asıl mânası ise cahil, kıt görüşlü, fayda ve zararını düşünemeyen kimse demektir. Münafıkların burada, beyinsizlikle itham ettikleri kimselerden maksat Abdul-lah b. Abbas, Abdullah b. Mes'ud, Rebi' b. Enes ve Abdurrahman b. Zeyd'in de izah ettikleri gibi, Resulullah'ın (sallahu aleyhi vesellem) sahabileridir. Allah Teala (celle celâluhû), münafıkların bu ithamlarına cevaben, aslında beyinsizlerin kendileri olduklarını, zira kalbleriyle iman ederek Allanın emir ve yasaklarına uymadıkları için kendilerini Allah'ın azabına sürüklediklerini, böylece fayda ve zararlarını bilmeyen beyinsiz ve cahil kimseler olduklarını ortaya koymuştur. Ne var ki bunlar bunu düşünmezler.⁵ Akledemeyenler ise: "Onlar sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler. Bu yüzden de (sapıklıktan) dönmezler."⁶

Abdullah b. Abbastan âyet-i kerimenin son cümlesinin izahı: "Münafıklar, üzerinde buldukları hali devam ettirdikleri müddetçe hidayete ve hayra dönmezler." şeklinde nakletmiştir. Peki bu körlük neyedir? Rabbimiz cevaben buyurur: "Ey Peygamber, Rabbin tarafından sana indirilenin gerçek olduğunu bilenle doğruyu görmeyen kör, bir olur mu? Bunu ancak akıl sahipleri idrâk ederler."⁷ " Onlar, hiç yeryüzünde dolaşmazlar mı? Bari bu yolla düşünecek kalpler ve işitecek kulaklara sahip olsalar. Gerçek şudur ki, gözler kör olmaz, ama göğüslerdeki kalpler körelir."⁸

Allah'a (celle celâluhû) îman ediyor olabilmemiz bir lütuftur. "Allah'ın izni olmadıkça hiçbir nefis iman edemez. Allah, aklını kullanmayanlara murdarlığı verir."⁹ O halde iman etmiş olmanın verdiği o arınmışlık halini korumalı, yanlışlardan sakınmalı, insan aciz bir kul iken imandan nasipdâr oldu ise büyük bir şükür içinde olmalı, inananlara rehberlik eden Peygamberimiz'e (sallahu aleyhi vesellem), Onun yol arkadaşlarına, dinin yaşanması için, dinin ayakta durması için mücadele eden Allah dostlarına sımsıkı sarılmak gerekir. (Peygamber şöyle dedi): "Şu halde ALLAH'A KOŞUN! Şüphesiz ben sizin için O'nun tarafından apaçık bir uyarıcıyım."¹⁰

Murdarlardan olmamak duası ve ümidiyle Peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafa'yı (sallahu aleyhi vesellem) sevmek ve tâbi olmak nasibimiz olsun.

Aynur ŞEKEROĞLU

- 1-Bakara 73. Ayet-i Kerime
- 2-Bakara 44. Ayet-i Kerime
- 3-Saf 2. Ayet-i Kerime
- 4-Bakara 13. Ayet-i Kerime
- 5-Ebu Cafer Muhammed b. Cerir et-Taberi, Taberi Tefsiri, Hisar Yayınevi: 1/127-128.
- 6-Bakara 18. Ayet-i Kerime
- 7-Râd 19. Ayeti-i Kerime
- 8-Hac 46. Ayet-i kerime
- 9-Yunus Suresi 100. Ayet-i Kerime
- 10-Zâriyât Suresi 50. Ayet-i Kerime

ÇAY SOHBETLERİ

"Akıllılar, ebedî olarak ölümsüzlüğe ermişlerdir; bu yüzden anlam bakımından bu dünya da ölümsüzdür."

[Mesnevi 6/2431]

Ey dünyada ebedî ölümsüzlüğü arayan kıymetli kardeşim sana gönlümüzden çay ikram edelim de sohbetimize yoldaş olsun...

İbnu Ömer radiyallahu anhüma anlatıyor: Rasullah aleyhissalâtu vesselâm ile birlikte idim. Ensar'dan bir zat gelerek Aleyhissalâtu vesselâm'a selam verdi. Sonra da: "Ey Allah'ın Resulü! Müminlerin hangisi en faziletlidir?" diye sordu. Aleyhissalâtu vesselâm: "Huyca en iyisidir!" buyurdular. Adam: "Müminlerin hangisi en akıllıdır?" diye sordu. Aleyhissalâtu vesselâm: "Ölümü en çok hatırlayandır ve ölümden sonra en iyi hazırlığı yapandır. İşte bunlar en akıllı kimselerdir." buyurdular.

[İbnu Mace Sünen(4259)-Hds(7313)]

Ey kıymetli kardeşim ölüme hazırlığınız nedir?

-"Farzlarla Allah'a en sevimli gelen işi yapar, nafilere Allah'a yaklaşır, Allah'ı sever Allah da onları sever. Tutan eli, yürüyen ayağı, işiten kulağı, gören gözü olur." cümleleriyle ifade ediliyor hadisikudsidede. Benim ölüme hazırlığım ancak farzları yerine getirme ve haramlardan uzak durma gayreti olabilir.

"Şüphesiz göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbirini izlemesinde derin kavrayış ve akliselim sahipleri için elbette alınacak dersler vardır. Onlar ki ayakta, oturarak ve yanları üzerinde (uyurken) iken hep Allah'ı hatırlayıp anarlar, göklerin ve yerin yaratılışı üzerinde inceden inceye çok derin düşünürler. Sonra derler ki; Rabbimiz! Sen yerleri ve gökleri boşuna yaratmadın. Seni tüm yakışsız ve noksan sıfatlardan uzak tutarız. Bizi cehennem azabından koru."

[3 Al-i İmran,190-191]

Ey kıymetli kardeşim akliselim kimseden aldığın en önemli ders nedir?

-Akliselim kişiden aldığım en önemli ders: İslam güzel ahlakıdır hadisi mucibince ince ahlakıdır.

Ebû Hureyre'den (Allah ondan razı olsun) rivayet edildiğine göre Rasullah (sallallahu aleyhi vesselem) şöyle buyurdu: "Yedi şey gelmezden önce iyi amellere koşup yarış ediniz: Her şeyi unutturan fakirlikten, azdırıp yoldan çıkaran zenginlikten, akıl ve beden dengesini bozan hastalıktan, saçma sapan konuşmaktan, ihtiyarlıktan, ansızın geliveren ölümden, gelmesi beklenen şeylerin en şerlisi Deccal'ın çıkmasından, en dehşetli ve acı olan kıyametin gelmesinden başka bir şey mi bekliyorsunuz?"

[Tirmizi,Zühd3]

Ey kıymetli kardeşim amellerde yarışmak için mücadeleniz nedir?

-Evela kimsenin omzuna yük, sırtına kambur, kalbine dert olmamak. "Sizlerin en hayırlısı etrafına zarar vermeyeninizdir." buyurmuş aleyhissalâtu vesselâm. Bir yarış yapacaksam, bu, zarar vermeme yarışıdır benim için...

Rabbim cümleyi etrafına faydalı olan kimselerden eylesin...

Zeynep KOÇDEMİR
Latife KARATAŞ ÖZBEK

O'NUN AKLINDAN BİR NEFES

Hayy Allah!
Karların altında sürmekte olan
Bir hayat var,
Donsa da var olan toprak O'na delil.
(Hay)alim (hay)atım Hayy Allah!
İsminle başlayan ve dirilen
Bir bebeğin doğumu,
Hatta ölüm,
Bir kardelen gibi
Kar ve soğuk
Ya da her ne varsa gelen
Rıza ile karşılayınca
Açan o çiçek...

Dediğin gibi pirim;
Rüyalarım gerçek
Yaşadığım hayat rüyaymış.
Şimdi aşka uyandım
Sonsuz bir yolculukla dirilmek,
Sevenin aklıyla bakmak
Uyanmak...
Rüyalar, dünyadaki her şeyden daha gerçek ve güzel
Rüyalara da can veren
Hayy Allah...

İlgin CENGİZ

SATRANÇ YOLCULUĞU

Satranç altı farklı taş altı farklı hikaye demektir ve severek oynanan bir oyun türüdür. Her birinin farklı hikayesi ve farklı özellikleri vardır. Bu yolculukta bazen bir piyon, bir at, bir fil, bir kale hatta gerekirse veziri bile feda edebilirsiniz. Önemli olan Şah'ın ayakta kalmasıdır. Yani Şah mat olursa yolculukta biter.

Şimdi gelelim taşlarımızı tanımaya;

ŞAH: Taşların efendisidir. Şah olmazsa bu yolculukta olmaz. Diğer bütün taşlar Şah'ı korur ve gerekirse onun için yolcularını bitirebilirler. Peki bu Şah ne yapar? Şah bitişiğindeki tüm karelere dikey, yatay ve çapraz olarak bir adım gidebilir.

VEZİR: Bu yolculuğun en güçlü, en hızlı ve en yetenekli taşıdır. Kimse önünde duramaz ve kimse ona engel olamaz, sınırları yoktur. Yalnız zekiyseniz onu bir piyonla bile tuzağa düşürebilirsiniz. Peki bu Vezir ne yapar? Vezir dikey, yatay ve çapraz olarak isteği kadar istediği kareye gidebilir.

KALE: Adı gibi sağlam, adı gibi güçlü, önüne çıkmak için ya yolunuzu kaybetmiş ya da çok zeki olmalısınız. O belki diğer taşların üzerinden atlayamaz ama bulunduğu yerden dikey ve yatay istediği kadar gidebilir.

FİL: Ne sağa ne sola ne ileri ne geri sadece çapraz gider. Siz onu kocaman hayal edersiniz ama bazen sizin göremeyeceğiniz kadar, fark edemeyeceğiniz kadar küçülür ve hiç beklemediğiniz bir anda istediği kadar çapraz giderek sizi şaşırtabilir.

AT: İster Şah ol ister Vezir önünde engel tanımaz üstünden atlayıp geçer. Ne önündeki engel olur ona nede o önündekine bir şey yapamaz. Üç adım sıçrayıp L harfini çizerek ilerler.

PİYON: Bu yolculuğun en zayıf taşı gibi gözükse de bazen en güçlü ve önemli taşlarından birisi olabiliyor. Başlangıçta önünde engel yoksa iki adım ileri gidip sonrada birer adım ileri atarak ilerlerler.

Ayşegül SÜKÜT

SÖZCÜKLER BİR DÜNYA

AKİL: Aklını iyi kullanabilen, akıllı.

AKIL: Düşünme, kavrama, anlama yetisi.

KEMAL: Bilgi ve erdem yönünden erginlik, eksiksizlik, olgunluk, yetkinlik.

ERDEM: Ahlakın övdüğü ve ahlaklı olmanın gerektirdiği doğruluk, yardımseverlik, yiğitlik, bilgelik, alçakgönüllülük, iyi yüreklilik, ölçülülük gibi niteliklerin ortak adı.

HİDAYET: Bir kimseye Allah tarafından gösterildiğine inanılan doğru yol, Allah yolu, hak olan Müslümanlık yolu.

MUKTÂZİ: Gerekli olan, gerekli, lüzumlu şey, lâzım.

ÂLEM: Duyu ya da akıl yoluyla kavranabilen veya mevcudiyeti düşünülebilen, Allah'ın dışındaki varlık ve olayların tamamını ifade eden terim.

MEVCUDİYET: Var olma, varlık, varoluş.

Betül YÜCETAŞ

ÇOCUKLARIN ZİHİN GELİŞİMİ SÜRECİNDE EBEVEYNLER NELERE DİKKAT ETMELİDİR?

Zihin gelişimi insanın yaşadığı dünyayı anlamlandırmasını, öğrenmesini, akıl yürütmesini, dil gelişimini ve daha birçok alanını kapsar. Çocuklar kendilerinin keşfetmesine müsaade ettiğimiz şeyleri daha çabuk kavrarlar.

Çocuklar doğduklarında öncelikle sağ beyin daha gelişmiş bir haldedir. Zaman ilerledikçe sol beyin, yani düşünen, akıl yürütme işlevlerinin daha çok yer aldığı kısmı gelişim gösterir. Sağ beyin ise daha çok duygular ile ilişkilidir. Çocuklar bir sebeple başlangıçta akıl yürütme becerileri henüz tam olarak gelişmediğinden söylenilenden daha çok gördükleri yaşadıkları onlar için daha etkilidir. Soyut düşünme ve anlamlandırma sürece yaklaşık olarak 11 yaş civarında başlar. Bu sebeple söylediklerimiz ile kendi yaptıklarımızın tutarlı olması çocukları eğitirken oldukça önemlidir. ¹

Çocukların zihin gelişimi sürecinde nelere dikkat edebiliriz?

Çocuklara bir şeyler öğretmek onları eğitmek anne-babaların görevidir. Ancak bu süreçte öğretme niyetiyle fazla müdahalede bulunmak çocukla kurulan bütün ilişkinin "o yanlış öyle değil böyle olacak ", "Resim öyle çizilmez böyle çizilir" vb. ifadeler ve öğretilerden oluşması çocuğun kendi olmasını engeller, çocukla olan ilişki olumsuz etkilenir.

Çocuklara zaman zaman herhangi bir şey öğretmeye çalışmadığımız kendi iç dünyasını rahatça yansıtabildiği yargılanmadığı doğru yanlışın olmadığı zamanlar tanımak oyun terapisindeki adıyla çocuğa alan açmak onunla olan ilişkimizi güçlendirir. Aslında çocuğa asıl öğreten şey onun düşünmesi kavraması ve anlaması için ona alan açmaktır. Yani akli gelişimine fırsat vermektir.

Çocuklarla çalışan uzmanların, çocuklarla çalışırken, onu anlamak, ilişkiyi güçlendirmek için yaptığı önemli şeylerden biride budur. Çocuğa müdahale edilmediğinden iç dünyasını daha rahat yansıtır ve seans odasında "kendini" olabilir. Ve sadece bu bile çocuğa iyi gelir. Örneğin oyunda kağıt ile oynarken ona uçak diyen bir çocuğa "hayır o kağıt" demek onun hayal gücünün gelişimini olumsuz etkiler. Çocukların akıyla alay etmek, gelişimlerine müsaade etmemek onlara ve onlarla olan ilişkimize zarar verir. Onların hal ve hareketlerini ortaya koymasına, kendi tavır tarzı olmasına müsaade edilmelidir. Çocukların helal dairede yaptıklarına öğretme maksadıyla da olsa sürekli müdahalelerde bulunulmamalıdır.

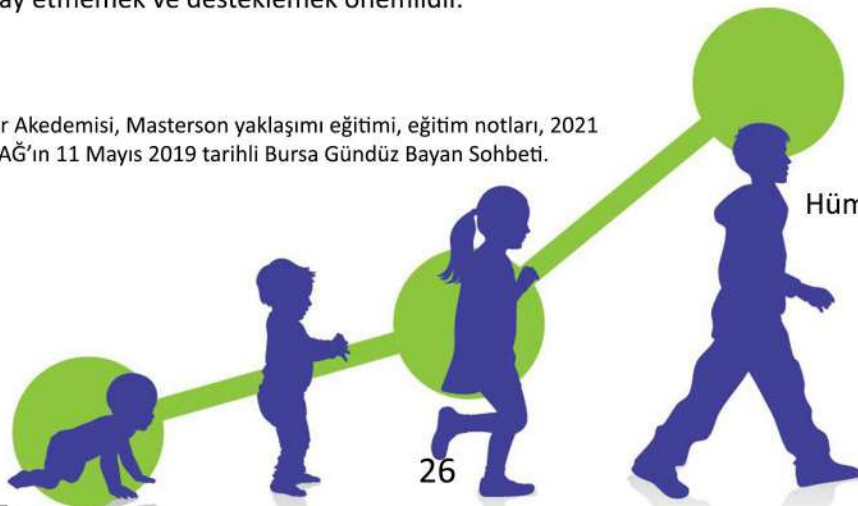
Üstadımız Mustafa Özbağ bir sohbetinde bu konudan şöyle bahsetmiştir: "3 yaşındaki çocuğun akıyla alay etmeden onun gelişimine müsaade etmek. 10 yaşındaki çocuk makul dairede onun aklına müsaade et. Onun yapabilirliğine müsaade et. Döksün elleme, kırsın elleme. Müsaade et döksün kırsın ya. "girme bakayım mutfağa çık çık çık... haydi", "dökken şamdi çayı, yalattırım sonra sana çayı" O da derse "dökersem yalarım" al buyur yak nerden yakcaksan şimdi. Yok. Onu anlama, onu dinleme. Ciddi ciddi ona müsaade etme."²

Çocukların akli gelişimlerini desteklerken önemli olan bir diğer etken karar vermedir. Çocuklara hatalı bile olsa yaptıklarına zaman zaman müsaade etmek, hata yaparak geri döndüklerinde ise onlara yardımcı olmak gerekir. "Sözümü dinlemezsene böyle olur", "Ben sana söylememişmiydim" vb. ifadalar çocukların akıl yürüterek kendi kararlarını alma noktasındaki becerilerini ve çocukla olan iletişimimizi olumsuz etkiler.

Özetle çocukların akli gelişimi zamanla gelişirken ebeveynlerinin tutumları bu gelişimi etkiler. Onları yargılamak, akıllarıyla alay etmemek ve desteklemek önemlidir.

¹ Türk Psikoterapistler Akademisi, Masterson yaklaşımı eğitimi, eğitim notları, 2021.

² Üstad Mustafa ÖZBAĞ'ın 11 Mayıs 2019 tarihli Bursa Gündüz Bayan Sohbeti.

Hümevra SEVİNÇ YILDIZ

12. NASİHAT: SABIRLI OLMAK

Bismillahirrahmanirrahim.

Çoğumuzun pek zayıf olduğu “sabır” konusunda en güzel tavsiyelerin, Üstadımızın yakın zamanda “Nasihatler” başlığı altında maddelendirerek yaptığı sohbetlerden “12. Nasihat: Sabırlı Olmak” sohbeti olduğunu düşünerek konusu “sabır” olan bu sayıda Üstadımızın sohbetine yer vermeye niyet ettim, Allah faydalandırsın inşallah.

29 Mayıs 2021 Sohbeti, 12. Nasihat Sabırlı Olmak
Üstat Mustafa Özbağ,

‘Bugün 12. nasihati işleyeceğiz inşallah. Benim notlarımda öyle. 12. Nasihat olarak yazmışım, not almışım. Sabırlı olmamız gerekir. Sabır, çünkü bütün her şeyin başı sabır. İbadetin de başı sabır. İbadetin ortası da sonu da sabır. Allah’a kul olmanın başı da ortası da sonu da sabır. Kulluğu göstermek de ne? Sabırla alakalı. Sabır tabiri caizse İslami dairenin içerisinde en önemli ibadetlerden birisi ve Cenabıhak sabrı ve sabredenleri övmüş, teşvik etmiş, ahlakın en önemli sıfatlarından bir sıfat olarak bize bildirilmiş ve bir insanı kemale erdirecek, bir kimseyi olgunluğa eristirecek en önemli ibadet olarak İslam bizim önümüze koymuş. Tabii bununla alakalı bakarsanız o kadar çok ayetikerime ve o kadar çok hadisşerif vardır ki yani bu konusuna göre, konumuna göre, durumuna göre sabredilecek yerlerle alakalı çok ayetikerime var, çok hadisşerif var. Bunları incelemeye kalkarsanız muhahhak ki çok ayet ve hadis bulabilirsiniz. Ama ben sabretmenin faziletiyle alakalı böyle kısa kısa nasihatler etmek istiyorum. Yani bu normalde çünkü bir kimse sabrederse bu sabır ibadeti hayat boyu devam edecek olan bir ibadet. Bu belli bir zamanlar içerisinde, belli dairelerde sabırla alakalı bir şey yok. Ya? Biz son nefesimizi verinceye kadar sabırla alakalı hep sınanacağız. Hep imtihan geçireceğiz. O yüzden bu böyle günübirlik bir ibadet değil. Ama en önemlisi şu: “İmtihan size çarptığı andır.” hadisşerifi mucibince bir sıkıntı, bir bela, bir musibet, bir dert, bir gam, bir kasavet, hoşumuza gitmeyen bir şey, nefsimize ağır gelen bir şey çarptığında ona sabırlı davranmak, ona sabretmek önemli olan bu. Cenabıhak bizi değişik imtihanlar edecek. Hani diyor ayetikerimede “Annelerinizle, babalarınızla, eş ve çocuklarınızla, mallarınızla, canlarınızla imtihan ederiz.” O zaman bu imtihan edeceği şeylerde ne var? İşte anne baba var, anne babaya karşı sabırlı olmak. Ne var? Eş var, sabırlı olmak. Ne var? Çocuk var, sabırlı olmak. Ne var? Mal arttırır eksiltir, ona sabırlı olma isyan etmeme. Çünkü Bakara 155’te “Sizi biraz korku, biraz açlık ve biraz mal, can ve mahsul eksikliğiyle imtihan ederiz.” ayetikerimenin sonunda da “Sabredenlere müjdele.” diyor. O zaman bakın bizim Allah inancımızda, bizim dinimizde Allah bizim önümüze Babil tanrı inancı gibi tuzaklar kurmuyor. Neyle bizi imtihan edeceğini beyan etmiş. Neymiş biraz korkuyla imtihan olacağız. “Korkaklıktan Allah’a sığınınız.” demiş Hazreti Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem hazretleri. O zaman biz korkmamaya gayret edeceğiz, korkuyla imtihan olacağız çünkü. Biraz açlık, yani biraz açlık o zaman hani şimdi bakın biraz açlık deyince dünya üzerinde bu pandemiyle beraber, daha doğrusu hani pandemiden de bir korku oluşturuldu ya bakın korku normalde bir kimsenin Allah’tan korkmayıp başka şeylerden korkması. Allah’tan korkmuyor insanlar pandemiden korktuğu kadar. Allah’tan korkmuyor insanlar açlıktan susuzluktan, mal kaybetmekten korktuğu kadar. O zaman bu korkuyu bizim üzerimizden atmamız lazım. Bir de ne: biraz açlık. Bizi ne yapıyorlar şimdi? Korkutuyorlar. İşte diyorlar ki kuraklık olacak, işte coğrafyada büyük düzensizlik var, bozukluk var, işte kıtlık olacak yağmurlar yağmayacak. Biz ne yapıyoruz açlıkla imtihan oluyoruz. Şimdi bunu söylerken israfı görmüyor hiç kimse. Yani o kadar israf ediyor ki. Bilhassa İslam dünyası ve bilhassa İslam dünyasının içerisinde Türkiye. O kadar israf ediyoruz ki o kadar israf ediyoruz ki israfımızın haddi hesabı yok. Biz şimdi normalde açlıktan korkarken, korkutulurken israfına yalnız hiç kimse bakmıyor. Çünkü dünya üzerindeki deccalist sistem; bu deccalist,

kapitalist sistem bizi habire tükettiriyor, habire tükettiriyor. Biz bir şeye, böyle bir yudum alıyoruz atıyoruz biz. Bir lokma alıyoruz atıyoruz. Yani atılanların haddi hesabı yok. Yani İslam dünyasının en fazla ekmek israfı olan yer belki de Türkiye'dir. Yani düşünebiliyor musunuz ekmek israfı. Günde bilmem kaç milyon ekmek atılıyor bizde. E o zaman ne olmuş oluyor? Biz açlığı konuşurken israfı hiç kimse konuşmuyor. Ama açlık konuşuluyor. Deniliyor ki yağmurlar yağmıyor, işte topraklar bereketli değil. Ya Allah'tan iyi mi bileceksiniz? Dünya arzı insanlara yeter. Yeter ki insanlar arzda fesat çıkarmasın. Yeter ki insanlar dünya arzının üzerine fitne çıkarmasın. Yeter ki insanlar dünyada yaşarken israf etmesinler. Gömleğimizin sayısının haddi hesabı yok. Pantolonlarımızın haddi hesabı yok. Takım elbiselerimizin haddi hesabı yok. Geydiklerimizin haddi hesabı yok. Dolaplar dolusu kıyafetler var. Yediğimizin haddi hesabı yok. Buzdolapları dolu, büyük bir çoğunluğu. İstif haddi aşmış vaziyette. Ve normalde bir kısım insanlar çok özür dilerim yani açlıktan kıvranırsa, yoksulluktan kıvranırsa, bir kısım insanlar istifin içerisinde boğulmuş vaziyette. E biraz açlık, biraz da maldan imtihan edecek Cenabıhak. O zaman malların eksilmesinden veya fazlalaşmasından biz ne yapacağız? İmtihan olacağız. Eksilirse büyük bir sıkıntıya düşüyoruz, panikliyoruz hemen. Fazlalaşınca da şımarıyoruz. Allah muhafaza eylesin. Fazlalaşınca biz israf etmeye başlıyoruz, gösterişe düşüyoruz, kibirliliğe düşüyoruz. Rahat tabiri caizse bizi şımarttıkça şımartıyor. Hani Hazreti Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem hazretleri açlık çeken sahabesine dedi ki "Öyle bir zaman gelecek ki insanlar malı harcayacak yer arayacaklar. O zaman da" dedi hani "Şımaracaklar israf edecekler, o zaman da Allah'ı unutacaklar." ve Allah'ı unutmuş vaziyetteyiz biz. Allah muhafaza eylesin. "Can ve mahsul eksikliğiyle imtihan ederiz." Ve Cenabıhak ne yapıyor, canımızla da bizi ne yapıyor? İmtihan ediyor. Canımızla imtihan olmak hastalık demek. Canımızla imtihan olmak savaş meydanından geri dönüp kaçıp gitmek gibi. Bir de neydi mahsul eksikliği. Az önce de buna ne yaptık? Değindik. Mahsulün eksik olması. Zeytinin eksik olması. Tarımla alakalı mahsullerin eksik olması gibi. "Sabredenleri müjdele." O zaman bu imtihanlar bizim başımıza gelirken biz ne yapacağız? Sabredenlerden olacağız. Yine Zümer Suresi ayet 10'da "Sabredenlerin mükâfatları muhakkak hesapsızdır." O zaman sabredenlerin mükâfatları hesapsız. Başımıza gelen musibet, sıkıntı, dert, gam, kasavet, mal azlığı, mal çokluğu, anne, baba, eş, çocuk derken biz ne yapacağız? Bunlara, biz bu sıkıntılara sabredeceğiz. Yine Şura Suresi ayet 43: "Her kim sabreder ve suçları bağışlarsa bu hareket arzu edilen en iyi işlerdendir." O zaman ne yapacağız biz bir kimse bize karşı hatalı davrandı, bize karşı bir suç işledi, sabredeceğiz. Hani bununla alakalı böyle aklıma geldi şimdi sahabeden bir kimse geldi, kısas istedi çünkü birisi onun ayağını yaralamıştı. Ayağını yaraladığı için hızla kısasın uygulanmasını istedi. Hazreti Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem hazretleri dedi ki ona "Sen biraz sabret, bekle." Ama o sahabe beklemek istemedi hızla karşıdan kısas istedi. Kısas isteyince Hazreti Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem hazretleri ona kısası uyguladı. Kısas uygulandı. Kısas uygulanan kimsenin ayağı şifa buldu geçti ama kısas uygulatan kimsenin ayağı şifa bulmadı, geçmedi. Hazreti Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem hazretlerine geldi dedi ki "Ya Rasulallah, kısas uygulanan kimsenin ayağı geçti ama" dedi "Benim ayağım geçmedi." Hazreti Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem hazretleri ona dedi ki "Ben sana sabret dedim ama sen sabretmedin." dedi. "Ama sen sabretmedin." O zaman bizim önümüze şu çıkmış oluyor, yani bir kimse birbirimize karşı hatamız kusurumuz olabilir. Eşlerin çocukların anne babalarına, eşlerin birbirlerine karşı veya çocukların anne babalarına karşı, anne babaların çocuklarına karşı hatası kusuru olabilir. Biz ne yapacağız? Sabredenlerden olacağız. O yüzden biz hemen ne yapacağız? Başımıza bir sıkıntı, bir problem geldiğinde biz hemen onun böyle karşılığını alacağız, ona cevap vereceğiz diye beklemeyeceğiz, sabredeceğiz ve biz bağışlama yolunu tutacağız. Bağışlarsak o zaman etrafımızdaki insanları affedersek o zaman biz iyi bir noktada, iyi bir dairede olacağız. Yine Muhammed Suresi ayet 31: "İçinizden mücadele edenler sabır gösterenler belli oluncaya kadar elbette sizi imtihan ederiz." O zaman bizim normalde Allah yolunda mücadele edenler, Allah yolunda mücadele edenler ve sabır gösterenler belli olacak. Onlar belli oluncaya kadar Cenabıhak bizi ne yapacak? İmtihan edecek ve normalde ayetikerimelerde biraz gözden geçirirseniz çok ayetikerime bulursunuz sabırla alakalı. Ama biz böyle sabrın faziletini anlatan genel olarak bunlarla bu akşam sohbet etmeye gayret edeceğiz inşallah.

Şimdi hadislerde de sabırla alakalı çok hadisşerif var. Yani değişik kaynaklardan o kadar çok hadis-i şerif bulunabilir ki. Olaylara göre, duruma göre, konuma göre. Ama biz böyle fazilet konuşacağız dedik

ya o yüzden fazilet üzerinde durmaya gayret edeceğiz. Yine Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem hazretleri sabırla alakalı "Sabır üçtür." buyurmuş. Ya işte, sabır üçtür. Birisi ne, musibetlere karşı sabır. İkincisi, taatte yani kullukta sabır. Üçüncüsü ne? Günah işlememekte sabır ve bu çok önemli kıymetli kardeşler. Yani bu belki de bize dinin en önemli unsurlarından birisini söylüyor. Hani Vel Asr süresinde de "Bütün insanlar hüsrandıdır. İman eden, sâlih amel işleyen, Hakkı ve sabrı tavsiye edenler müstesna." diyor ya. Birbirimize sabrı tavsiye etmek. O zaman hangi konularda? Bir: Musibetlere karşı. Ya musibet bir kimsenin hoşuna gitmeyen bir meselede onun sabretmesi. İkincisi ne? İbadette sabretmesi. Bugün insanların en büyük problemlerinden birisi de bu. O kimse kullukta sabırlılık gösterecek. Yani namaz bitmiyor ölünceye kadar namaz kılacak. Örneğin oruç bitmiyor ölünceye kadar oruç bitmeyecek. İşte hac belki ömründe bir sefer. Hadi ömründe bir sefer de umreye gitsin. Ama zekât verecek parası olduğu müddetçe ve düşünebiliyor musunuz o kimse ömrünce de günah işlememek için sabır gösterecek, günah işlememek için. Yani giybet etmemek için, dedikodu etmemek için, iftira etmemek için, zinaya düşmemek için ne yapacak? Ömrünce o kimse de günah işlememekte sabırlı davranacak. "Kim kaldırılincaya kadar" yani sonu gelinceye kadar, bitinceye kadar "Musibete güzelce sabrederse Allah ona üç yüz derece yazar." Demek ki hasta oldun hastalığın geçinceye kadar, bir yokluk oldu o yokluk geçinceye kadar veyahut da ne bileyim bir herhangi bir problemlili bir arkadaşın oldu, ailede bir problem çıktı, orada burada bir problem çıktı. Bir musibet geldi ve o musibet, bu her şey olabilir, o kaldırılincaya kadar o kimse sabrederse ne oluyormuş? Üç yüz derece veriliyormuş. Bakın "Uhud Dağı altın olsa komple onu tasadduk etseniz bir derece değildir." diyor hadisîşerifte. Siz düşünün artık. O zaman normalde Hazreti Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem hazretleri diyor ki "Her iki derece arasında sema ile arz arasındaki mesafe kadar yücelik vardır." Yani üç yüz derece deyince artık düşünün onu hesaplamak mümkün değil. "Kim de taatte yani ibadette sabrederse Allah ona altı yüz derece yazar." Kim de ibadette, taatte sabrederse. Namazda sabretmek, oruçta sabretmek, hacca gittiğinde hacda sabretmek, umreye gittiğinde umrede sabretmek, evinin çoluğunun çocuğunun bakımında sabretmek, çocuklarını iyi yetiştirmekte sabretmek, eşinle iyi geçinmekte sabretmek, anne baban ölünceye kadar onların bakımıyla ilgilenmek, onlara öf dahi dememekte sabretmek, kardeşlerinle iyi geçinmekte sabretmek, bir üstada bağlandın, intisap ettin onda intisapta sabretmek, dergâhta sabretmek, zikrullah halakasında sabretmek, yolda sabretmek, taatte sabretmek, her şeye ibadet gözüyle bakıp o ibadetlerde sabretmek... Bu da ne oluyormuş? O zaman "Allah ona altı yüz derece yazar. Her iki derece arasında arzların başladığı hudutla arzların bittiği son nokta arasındaki mesafe kadar yücelik vardır. Kim de günaha karşı sabrederse Allah ona dokuz yüz derece yazar. İki derece arasında arzların hududu ile arşa kadar olan mesafe arasındaki yücelik vardır." Yani günaha dalmamakta, günaha girmemekte sabır. Günah önümüze gelecek, günah gözümüzün önüne gelecek, günah elimizin altına gelecek ama biz ona sabredeceğiz. Günah bizim dilimize kadar gelecek ama biz yapmamak için sabredeceğiz. Veyahut da birisi gelecek bize karşı hata işleyecek, günah işleyecek, kusur işleyecek, yanlışlık yapacak biz sabırla ona bakacağız, dinleyeceğiz. Hemen anında tepki vermeyeceğiz. Bu çok önemli bir şey. O yüzden muhakkak ve muhakkak biz sabırlı olan Allah'ın kullarından olacağız. Ve sufi öğretide de sabır, sufi öğretide sabır: kulun başına gelenlerden dolayı şikâyetini Allah'tan başkasına yapmaması. Sufilikte bu çok önemlidir. Sufi olmayan bir kimse başına gelen musibetleri, sıkıntıları, dertleri, gamları, kasavetleri birisine anlatabilir mi? Evet. O anlatır hatta onların Allah'tan geldiğini söylerse Allah ona sevap bile yazar. Yani Rabbim bizi bu konuda imtihan etti başımızda bir hastalık var. Bu normalde o kimse bunu Allah'tan geldiğini biliyor ve şikâyet etmiyor bir başkasına. Cenabıhakk'ın ona bir musibet, bir sıkıntı verdiğini söylüyor. Bunun Allah'tan geldiğini söylemek ona ibadet. Ama sufiler bunu hiç kimseye şikâyet noktasında söylemezler. Ama bununla alakalı Allah'a münacat etmesi, Allah'a yalvarması, "Ya Rabbi sen bizim halimizi biliyorsun, sen bizim durumumuzu biliyorsun. Üzerimizde maddi manevi hastalıklarımız var, maddi manevi hastalıklarımıza şifa eyle Ya Rabbi. Maddi manevi dertlerimize derman eyle Ya Rabbi. Maddi manevi sıkıntılarımızı def eyle Ya Rabbi. Maddi manevi bütün her ne sıkıntımız varsa, her ne maruzatımız varsa hepsini de tesis eyle Ya Rabbi. Umduklarımıza nail eyle, korktuklarımızdan hıfzı muhafaza eyle. Ümmet-i Muhammed'in içerisinde birlik ve beraberlik nasip eyle. Âmin." Biz bunu Cenabıhakk'a münacat halinde söyledik. Bu şikâyet değil. Veyahut da biz bunu normalde Allah'a beyan etsek, Allah'a münacat etsek o aman bu ne sabırsızlık ne de sufilik adabına göre ters

bir şey. Çünkü bununla alakalı ayetikerime ne? Sad Suresi ayet 41. Eyüp aleyhisselam ne yaptı? “Eyüp aleyhisselam dedi ki: Doğrusu şeytan bana yorgunluk ve azap verdi, diye seslendi.” 44. ayetikerimede diyor ki “Cenabıhak ona: Eline bir demet sap al onunla vur ve yeminini bozma. Biz onu gerçekten sabırlı bulmuştuk.” O zaman Eyüp aleyhisselam malum ya başına çok sıkıntılar geldi, çok büyük hastalık geldi, çok büyük bir musibet geldi ve Eyüp’le alakalı yine Enbiya 83’te “Eyüp de Hani Rabbine niyaz etmiş: Bu dert beni sarıverdi. Sen merhametlilerin en merhametlisisin, demişti.” 84. ayetikerimede de “Biz de onun duasını kabul etmiş ve uğradığı sıkıntıyı kaldırmıştık. Katımızdan bir rahmet ve kulluk edenlere bir hatıra olmak üzere ona hem ailesine hem de bir katını vermiştik.” Şimdi böyle olunca Eyüp aleyhisselamın başına gelen sıkıntıda son noktada, son dairede Cenabıhakk’a münacat etmesi ve o sıkıntıdan kurtulmayı istemesi bu meselede sufilerce bir delil olmuş oluyor ve sufiler bunu kendince bir sabırsızlık veyahut da başına gelen bir meselede şikâyet ettiği noktasında görmüyorlar. Bakın görmüyorlar, o yüzden bir kimse böyle bir meselede söz konusu olunca Allah’a yaslanır, Allah’a dayanır mı? Evet. Allah’a yaslanıp Allah’a dayanmakta, münacat etmekte bir sıkıntı var mı? Yok. Çünkü Eyüp aleyhisselamın kıssası malum ya herkese. Cenabıhak ona büyük bir hastalık verdi. Büyük bir hastalık verdikten sonra o böyle bütün yaşadığı şehir halkı onu istemedi. Onu istemeyince onu şehirden attılar. Şehirden atıldıktan sonra çok özür dilerim ama çöplüklerde yaşadı. Çöplüklerdeki yiyecekleri, içecekleri bir müddet hanımı aldı getirdi. Sonra onları çöplükten de menettiler. Sonra götürdüler onu, bakın zalimlik böyle bir şeydir, o çöplükten yiyip içerken onun normalde çöplükten yiyip içmesini de istemediler. Onu götürdüler, bir mağaraya gitmek zorunda kaldı. Bir mağaraya gidince de ne yaptı? O mağarada yaşamaya başladı. Hanımı, mübarek validemiz, bakın Cenabıhak onun malını aldı, çocuklarını aldı, her şeyini aldı. O mübarek hanımı onun bugün için söylüyorum, evlere temizliğe gider, evlere temizliğe gidereken işte Eyüp aleyhisselamı yedirir içirirdi. Zaman içinde bu sıkıntı daha da büyüdü. İşte şeytan gitti onun eski iki arkadaşına söyledi. İki arkadaşına dedi ki: “Gidin ona söyleyin.” O zaman da böyle putlar vardı şehirlerin ortalarında. Onun iki arkadaşına şeytan vesvese verdi dedi “Gidin söyleyin Eyüp’e. O sizin arkadaşınız, o sizin dostunuz, sizi kırmaz. Filanca puta gitsin, şehrin içindeki filanca puta bir tane sinek kurban etsin. Ona şifa olacak.” dedi. Dikkat edin bakın bir tane sinek. O iki, Eyüp aleyhisselamın iki dostu geldiler mağarada Eyüp aleyhisselamı ziyaret ettiler. Eyüp aleyhisselam onları tanıyamadı ilk önce. Çünkü Eyüp aleyhisselam o kadar hasta, o kadar bitkin, o kadar durumu sıkıntılıydı ki tabiri caizse bugünkü sıkıntıyla bir deri bir kemik kalmıştı. Bakın bir deri bir kemik ve derisi dahi incelmışti ve derisinin altından damarları görünüyordu. Bildiğiniz damarlar yani kan damarları görünüyordu. İncelmışti teni de ve o kadar zayıftı o kadar zayıftı yani deri ve kemik öyle kalmışti ve damarlar öyle kalmışti. Ve Eyüp aleyhisselama bunu söyleyince Eyüp aleyhisselam, bir peygamber, dedi ki “Şeytan size musallat olmuş. Defolun gidin benim başımdan.” dedi. Velhasılıkelam sonunda işte böyle Eyüp aleyhisselam çok sıkıntılar çekti, çok hastalıklar çekti. Bütün vücudu kurtlandı. Bütün vücudu kurtlandıktan sonra vücudunda, kurtlar vücudunda yiyecek et parçası bulamadılar bu sefer diline musallat oldular, diline. Diline musallat olunca Eyüp aleyhisselam dua etti. Dedi ki “Ya Rabbi. Artık” dedi “Bu kurtlar senin zikrine mâni oluyorlar.” Bakın zikrine mâni oluyorlar. Tabiri caizse dili ve kalbi kurtlanmadı. Geri kalan her yer kurtlandı ve vücudunda kurtların yiyeceği bir et parçası kalmadı ve ne zamanki kurtlar kalbine ve diline doğru yanaştılar, kurtlar kalbinin etrafını sardı ve kurtlar dilinin de etrafını sarınca Cenabıhakk’a münacat etti, dedi ki “Ya Rabbi. Sen merhametlilerin en merhametlisisin.” ve niyaz etti. Allah’a yalvardı. Dua etti hastalıktan kurtulması için ve Cenabıhak da onu ne yaptı? Kurtardı. Dudasını kabul etti ve ona dedi ki bir rivayette “Ayağını vur.” dedi. Bir rivayette ayağı gayriihtiyari, gayriihtiyari ayağı toprağa dokundu. Doku nunca da mağaranın içerisinden bir su çıktı ve Cenabıhak, Eyüp aleyhisselama vahyetti: “Bu suyla yıkan.” dedi. O suyla yakınca suyun o tomurcukları, o tanecikleri altın kelebek olup uçmaya başladı ve Eyüp aleyhisselam onları da tutmaya başladı. Şimdi bunu niçin anlattım? Kıymetli kardeşler, kıymetli dostlar! Sufiler dertlerini, sıkıntılarını, problemlerini Allah’a münacat edip anlatırlar veyahut da işte üstatlarına gider anlatırlar. Bunda bir beis olmamış bir sıkıntı olmamış. Ama derdinizi, sıkıntınızı, gamınızı sufiyseniz herkese açmayacaksınız, herkese anlatmayacaksınız. Allah’a münacat edeceksiniz, Allah’a dayanacaksınız, Allah’a yaslanacaksınız. Neyi nasıl yapmanızı bilemiyorsanız veya işin içinden çıkamıyorsanız üstadınıza danışacaksınız ve üstadınıza danışarak o işin içerisinden çıkmaya gayret edecekseniz ve böylece de bu sizin sufililiğinize aykırı bir şey mi? Değil. Veya sufilikle sıkıntılı olan bir şey mi? Değil. O

yüzden Allah'a dua ederiz, Allah'a yaslanırsınız, Allah'tan isteriz. Rabbim bizi onlardan eylesin inşallah.

Kısa kısa hadisîşerifler var sabırla alakalı vaktimiz olduğu müddetçe de onlardan anlatayım sohbeti çok uzun tutmak istemiyorum çünkü. Yine hadisîşerif “Düşmanla karşılaşmayı temenni etmeyin. Ancak şayet karşılaşırsanız sabredip dayanın.” Cihatla alakalı... O yüzden hani cihat en önemli ibadet ya o yüzden bu hadisîşerifi başa aldım. Yine bizim için en önemli ibadetlerden birisi ne? İnsanların içerisinde, insanların eziyetlerine katlanmak. Tirmizî'de, İbn Mâce'de geçiyor hadisîşerif: “İnsanlara karışıp onların ezalarına katlanan Müslüman onlara karışmayıp ezalarına katlanmayanlardan hayırlıdır.” Bizim yolumuz insanların içerisinde yaşamaktır. İnsanların ezalarına, cefalarına katlanmaktır. İnsanlar hakkınızda gıybet edecekler, dedikodu edecekler, hakkınızda iftira edecekler, sizin üzerinizde olmayan şeylere bühtan edecekler veya tabiri caizse kuyunuzu kazacaklar. Biz ne yapacağız? İnsanların ezalarına katlanacağız ve insanlara yine Kur'an ve sünneti anlatmaya, Kur'an ve sünneti tebliğ etmeye devam edeceğiz. Kınanmaktan, gıybet edilmekten, iftira edilmekten, dedikodumuzun edilmesinden geri adım atmayacağız ve biz Kur'an ve sünnete sımsıkı yapışıp tebliğimize devam edeceğiz. Kur'an ve sünneti yaşama ve yaşatma mücadelesinde devam edeceğiz inşallah. Rabbim bizi onlardan eylesin inşallah. Yine “Müminin işine hayret ederim. Çünkü onun işleri bütünüyle hayırdır. Bu da ancak mümine mahsustur. Çünkü o sevindirici bir şeyle karşılaştığında şükreder hayır olur, zararlı ve üzücü bir işle karşılaştığında sabreder bu da kendisi için hayır olur.” Müslim'de geçiyor bu. O zaman demek ki biz ne yapacağız? Bizim sevindirici bir şeyle biz karşı karşıya gelirsek o zaman biz sevindirici bir şeyle karşı karşıya kaldığımızda Allah'a hamdedeceğiz, Allah'a şükredeceğiz, Allah'a ve o sevindirici şeye sebep olanlara teşekkür edeceğiz. Ama bizim böyle üzüntülü, zarar verici bir şeyle karşılaştığımızda ne yapacağız? Biz de sabredeceğiz. Böylece bizim için ne olmuş olacak o? Hayır olmuş olacak. O yüzden başımıza gelen her türlü musibette, her türlü sıkıntıda ne yapacağız? Biz onunla mücadele edip sabredenlerden olacağız inşallah. Rabbim bizi onlardan eylesin inşallah. Yine Taberânî'de geçiyor hadisîşerif. Bu çok hoşuma gider benim. Ya bütün hadisler hoşuma gider ama bu daha çok hoşuma gider o yüzden ben bunu özellikle buraya aldım. “Değiştiremeyeceğiniz bir iş görürseniz onu değiştiren Allah oluncaya kadar sabredin.” Yani başımıza gelen bir sıkıntı var, devasız hastalık var veyahut da böyle bir işte iflas ettik, yokluk geldi, sıkıntı geldi, bir musibet geldi. Biz değiştirmek için gayret ediyoruz mücadele ediyoruz ama o değişmiyor bir türlü. Biz yine o mücadeleye devam edeceğiz ve mücadeleye devam ederken artık değiştiren Allah. Allah onu değiştirecek ve Allah onu değiştirinceye kadar sabredeceğiz. Ama burada tembellik yok, oturmamak yok. Mücadeleye devam edeceğiz. Gücümüz yetmiyor. Karınca misali ağzımızda su taşıyacağız. Değiştirmek için gayret edeceğiz, dua edeceğiz, bütün himmetimizi, gayretimizi onun üzerinde ne yapacağız onun üzerinde tutacağız. Bazen zaman zaman başımıza gelen sıkıntı, bela, musibet, dert, gam, kasavetten dolayı böyle yenilgiyi kabul ettiğimiz zamanlar olur, kabul etmeyeceğiz. Değişecek gibi durmuyor, örneğin. Biz değiştirmek için var gücümüzle mücadele edeceğiz. Çünkü zafer inananların. Çünkü zafer değiştirmek isteyenlerin. Çünkü zafer Kur'an ve sünnet yolunda sımsıkı tutup hedefe ulaşmak isteyenlerindir. Bir başkasının değildir zafer. Sen mücadele edeceksin. “Allah yolunda mücadele edenlerin yollarını açarız.” O zaman başımıza ne geldiyse geldi, biz yolumuza devam edeceğiz. Biz hedefimize koşmaya devam edeceğiz. Başımıza bir musibet geldi, bir sıkıntı geldi, başımıza bir çorap ördüler. Biz bu çorabın altından kalkamayız, bu sıkıntının altından kalkamayız diye düşünüp o sıkıntıya, o belaya, o musibete teslim olmayacağız. Nefes var ise, kalbimiz atıyorsa, başımıza her ne geldiyse ondan kurtulmak için mücadele edenlerden, onu iyiye, hayra çevirmek için mücadele edenlerden olacağız. Yaşınız, konumunuz, durumunuz, cinsiyetiniz ne olursa olsun. Kıymetli dostlar, Allah yolunda mücadele edenler ancak sonuca ulaşırlar. Allah yolunda gayret edenler ancak sonuca ulaşırlar. Allah'ı kendisine hedef olarak gören, Allah'a vuslatı kendisine hedef olarak görenler ancak Allah'a vuslat olurlar. Eğer biz hedefimizi bu noktada koymazsak, hedefimizde böyle istikametli bir şekilde ciddi bir şekilde koşmazsak biz hedefimize ulaşamayız. Biz o zaman Cenabıhakk'ın emirlerini yerine getiremeyiz. Bir düdükte evimizde oturuyorsak, bir düdükte hareket etmiyorsak, bir düdükte herhangi bir şeyde pes ediyorsak yolda yürümüyüyoruz biz. Allah'a âşık olan kimse için yorulmak yok. Allah'a âşık olan bir kimse için durmak yok. Allah'a âşık olan bir kimse için yoldan sapmak yok. Allah'a âşık olan bir kimsenin kesinlikle ve kesinlikle yolda durması yok. Yani oturması yok. Hedefe doğru koşacağız biz. Muhakkak koşacağız. Muhakkak koşacağız. Bilin ki Allah yardımcımız. Bilin ki Allah

dostumuz. Bilin ki Allah bizim elimizden tutacak olanımız. Bilin ki Allah karanlık gecemizi aydınlığa çevirecek olanımız. Bilin ki Allah nerde burnumuz kısarsa kışın, kıştığımız yerde bizi kurtaracak olan Allah. Nerede burnumuz neye bulaşırsa bulaşsın, tövbe ederekten, zikrederekten bulaşığı temizleyecek olan Allah. Nerede gaflete düştük, nerede hataya düştük, nerede günahın dibine battık, oradan çıkarak olan Allah. O yüzden ümidi kesmek yok, umudu kesmek yok, karanlığa yenilmek yok, zalimlere yenilmek yok, zulme yenilmek yok. Devamlı mücadele, devamlı cihat, devamlı koşmak, devamlı dua etmek, devamlı zikretmek, devamlı Allah'ı anlatmak, devamlı Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem hazretlerini anlatmak var. Yılmak yok. Bütün hadis inkârcıları toplansa, onlar Hazreti Muhammed Mustafa'nın nurunu söndüremez. Bütün din düşmanları toplansa, onlar Allah'ın nurunu söndüremez. Bütün sufi düşmanları toplansa, onlar Allah'ın velilerinin nurlarını söndüremezler. Ve Cenabıhak, Kur'an'ın yolunu, sünnet-i seniyyenin yolunu, velilerin yolunu asla ve asla kapatmaz ve muhakkak korur. O yolda yürüyecek olanların da Cenabıhak yollarını açar. O yüzden bizim için değiştiremeyeceğimiz bir işmiş gibi görünebilir bu. Değiştiremeyeceğiz biz bunu gücümüz yetmiyormuş gibi görünebilir ama biz yılmak yok, pes etmek yok. Karınca misali su taşımaya devam edeceğiz. O yüzden yok pandemi var dersleri yapamıyoruz, yok pandemi var toplanamıyoruz, yok pandemi var burnumuzu dışarı çıkaramıyoruz boş muhabbet bunların hepsi de. Sufiler her dem Allah'ı zikretmek için, Allah'ı anlatmak için, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem hazretlerinin sünnet-i seniyyesini ve yolunu tebliğ etmek için bir yol bulurlar. Yaşamak için bir yol bulurlar ve o yaşama yolunda mücadele ederler, koştururlar. Allah muhafaza eylesin cümlemizi inşaallah.

Evet, bir hadisîşerif daha "İki haslet vardır ki kim onları kendinde bulundurursa Allah onları hem şükredici hem de sabredici yazır. Kim de onları kendinde bulundurmazsa Allah onu şükredici ve sabredici yazmaz. Kim dini hususunda kendisinden üstün olana bakıp ona uyarısa dünyası hususunda da kendisinden aşağıya olana bakıp kendisini ondan üstün kıldığı için Allah'a hamdederse Allah onu hem şükredici hem de sabredici edici yazır. Kim de dini hususunda kendisinden aşağısına dünyası hususunda ise kendisinden üstün olana bakıp eyvah ben onun gibi nasıl olamadım diyerek esef ederse Allah onu ne şükredici ve ne de sabredici yazmaz." O zaman ne yapacağız? Dinî hususta âlimlerimize bakacağız. Üstatlarımıza bakacağız. Dinî hususta sahabeye bakacağız. İmamlara bakacağız. Pir efendilerimize bakacağız. Dinî hususta Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem hazretlerine bakacağız ve ne yapacağız? Biz onlar gibi olmak için, onlara yakın olmak için diyeceğiz ki, ne yapacağız? Onlara uyacağız. Çünkü din konusunda üstün olana uymak, üstün olana uymak ve şükretmek üstün olana uymaktan dolayı ve uyma noktasında sabretmek. Yani bu ne? İmam-ı Âzam'a uymak, İmam-ı Âzam'a uymada sabretmek ve İmam-ı Âzam'a uyduğumuz için şükretmek. İşte bir sufi için bir üstada tabi olup, ona intisap edip, ona uymada sabretmek ve öyle bir üstada bağlandık, öyle bir üstat dairesinde duruyoruz diye bu hale de şükretmek, bu halin de kıymetini bilmek. Bakın eğer böyle olursak biz şükredici ve sabredici olarak yazılacağız. Yok, biz öyle bizden üç kuruş parası çok olana baktık "Vay ya biz böyle olamadık." dedik hayıflandık veyahut da dinî olarak sapkın, hadis inkârcısı, mezhep inkârcısı, veli inkârcısı, sufi inkârcısı, yol inkârcısı, işte ayet inkârcısı böyle dinî meselelerde sapkın, gevşek, akaidi bozuk, damarı bozuk, kanı bozuk, sütü bozuk, var öyle... Biz onlara uyarırsak eğer biz şükredici, sabredici olanlardan olmayacağız. Diyeceksiniz ki ya dinin içerisinde de böyle kanı bozuk, sütü bozuk, damarı bozuk var mı? Çok, çok, çok... Vehhabî'sinden tut, kendince Kaderiyyecisinden tut ondan sonra her türlü var. Her türlü var. Bâtınî'si var Fâtımî'si var, Kaderiyyecisi var, her şey var. Sapkın mı ararsın, çok. Sapmayan kim, kim? "Size iki şey bıraktım. Kim Kur'an ve sünnetime sınıksız yapışırsa asla sapıtmaz." Din bu iki şey üzerine kurulu. Biz Kur'an'a, sünnete, imamların içtihadına uyacağız. Sufilik olarak ilk sufilerin yolundan gideceğiz. Öyle şimdi müritlerini ne o soyup soğana çeviren, müritlerinden para toplayan, müritlerinden zekât toplayan, müritlerinden salma salan, böyle değil. Din söz konusuysa ücret istemeyen, ücret toplamayanların peşinden gideceğiz. Zekât toplayan dergâhlardan, cemaatlerden tutun da ne ararsanız var. Böyle söylemekten de üzülüyorum ama var. Lüks ve safahat içerisinde yaşayanlar ama var. Din olarak onlara uymayacaksınız. Din olarak uymayacaksınız. Din ne? Kur'an ve sünnet. Din bir cemaatin malı değil, bir tarikatın malı değil, bir partinin malı değil. Din Kur'an ve sünnetin. Din bir devletin malı değil. Din Kur'an ve sünnet. Din Allah'ın. Din hiç kimsenin malı mülkü değil. Bakın hiç kimsenin malı mülkü değil. Allah muhafaza eylesin. İnşallah biz, dinde bize ölçü olacak, dinde bize böyle yol gösterecek olan o büyük

SALAVAT-I SEB-A

ALLAHUMME SALLİ VE SELLİM VE BARİK ALA SEYYİDİNA

MUHAMMEDİN VE ALA ALİHİ ADEDE KEMA LİLLAHİ VE KEMA YELİ KUBİ
KEMALİHİ ALLAHUMME SALLİ VE SELLİM VE BARİK ALA MÜRŞİDİNA

MUHAMMEDİN VE ALA ALİHİ ADEDE KEMA LİLLAHİ VE KEMA YELİ KUBİ
KEMALİHİ ALLAHUMME SALLİ VE SELLİM VE BARİK ALA ESADİNA

MUHAMMEDİN VE ALA ALİHİ ADEDE KEMA LİLLAHİ VE KEMA YELİ KUBİ
KEMALİHİ ALLAHUMME SALLİ VE SELLİM VE BARİK ALA HAYRULVERA

MUHAMMEDİN VE ALA ALİHİ ADEDE KEMA LİLLAHİ VE KEMA YELİ KUBİ
KEMALİHİ ALLAHUMME SALLİ VE SELLİM VE BARİK ALA ŞEMSÜDDÜHA

MUHAMMEDİN VE ALA ALİHİ ADEDE KEMA LİLLAHİ VE KEMA YELİ KUBİ
KEMALİHİ ALLAHUMME SALLİ VE SELLİM VE BARİK ALA BEDRÜDDÜCA

MUHAMMEDİN VE ALA ALİHİ ADEDE KEMA LİLLAHİ VE KEMA YELİ KUBİ
KEMALİHİ ALLAHUMME SALLİ VE SELLİM VE BARİK ALA NURÜLHÜDA

MUHAMMEDİN ABDİKE VE HABİBİKE VE RESULİKE NEBİYYUN ÜMMİYYUN
VE ALA ALİHİ ADEDE KEMA LİLLAHİ VE KEMA YELİ KUBİ KEMALİHİ

ALLAHUMME SALLİ ALA SEYYİDİNA MUHAMMEDİN'İN NEBİYYİ
ÜMMİYYU VE ALA ALİHİ VE SAHBİHİ VE SELLİM

GÜNLÜK VİRD

-Ya Rabbi, niyet ettim günlük virdimi çekmeye.

“ÜÇ İHLÂS BİR FATİHA”

“YA RABBİ, PEYGAMBER EFENDİMİZ(SAV) HZ.LERİNİN RUHLARINA VE BÜTÜN GEÇMİŞ PEYGAMBER EFENDİLERİMİZİN RUHLARINA, CİHÂR-İ YÂR-İ GÜZİN EFENDİLERİMİZ; EBUBEKİR-İ SİDDİK, ÖMER-UL FARUK, OSMAN-I ZUNNİREYN, ALİ-YEL MURTAZA (RA) HZ.LERİNİN RUHLARINA, AŞEREYİ MÜBEŞŞERENİN, EVLADI RESULULLAH, ZEVCE'Yİ RESULULLAH, İMAM-I HASAN, İMAM-I HÜSEYİN, YETMİŞİKİ ŞÜHEDANIN, ŞEHİD'İ KERBELANIN VE BÜTÜN ŞÜHEDANIN, TÜM ASHABI RESULULLAH HZ.LERİNİN RUHLARINA, İMAMIMIZ; İMAM-I AZAM EBU HANİFE, İMAM-I ŞAFİİ, İMAM-I MALİKİ, İMAM-I HANBELİ VE BÜTÜN MEZHEB İMAMLARININ ruhlarına hediye eyledik vasıl ve hissedar eyle ya Rabbi.

“ÜÇ İHLÂS BİR FATİHA”

“YA RABBİ, Pirimiz SEYYİD ABDULKADİR GEYLANİ,SEYYİD AHMED-ER RUFAY, SEYYİD AHMED EL BEDEVİ,SEYYİD İBRAHİM DUSİKİ, ŞEYH EBU-L HASAN EL ŞAZELİ,ŞAH-I NAKŞİBEND-İ MUHAMMED BAHADDİN,ŞAH-I MEVLANA CELALEDİN-İ RUM-İ,ŞAH-I HACI BEKTAŞ-I VELİ, HACI BAYRAM-I VELİ,MEHMET MUHYİDDİN ÜFTADE,VEYSEL KARANİ,MUHYİDDİN ARABİ, NİYAZİ MISRİ ve tüm Pir efendilerimizin ruhlarına hediye eyledik vasıl ve hissedar eyle ya Rabbi.

“ÜÇ İHLÂS BİR FATİHA”

“YA RABBİ, bütün geçmiş Mürşid-i Kamillerin, Velilerin, Evliyaların, Dervişlerin, Müminlerin ruhlarına, Üstadımız Bayındırlı Hacı MUSTAFA ÖZBAĞ Efendinin ruhaniyetine ve yaşayan bütün Mürşid-i Kamillerin, Velilerin, Evliyaların ruhaniyetlerine, bütün derviş kardeşlerimizin ve ümmeti Muhammed'in ruhaniyetlerine, Turuk-i Aliyeden ve Akrabay-ı taallukatımızdan geçenlerin ruhlarına, hediye eyledik vasıl ve hissedar eyle ya Rabbi.

100 defa “ SÜBHÂNALLAHİ VE BİHAMDİHİ, SÜBHÂNALLÂHİ'L-AZİM VE BİHAMDİHİ ESTAĞFİRULLAH EL AZİM.”

100 defa “ ALLAHÜMME SALLİ ALA SEYYİDİNA MUHAMMEDİN VE ALA ALİ SEYYİDİNA MUHAMMEDİN VESAHBİHİ VESELLİM”

1001 defa “ LA İLAHE İLLALLAH”(Tevhid en az 1001 defa, yetmiş bine kadar çoğaltılabilir.)

Okunabildiği kadar KURAN OKUNUR, DUA EDİLİR.

Her sabah ve akşam namazından sonra dünya kelamı konuşmadan yedi kez “ ALLAHÜMME ECİRNİ MİNE'N-NAR ” ve yine yedi defa “Hasbinallahû ve ni'mel vekil”

Her namazdan sonra; normal namaz tesbihatı 33 defa “SÜBHANALLAH” , 33 defa “ ELHAMDÜLİLLAH”, 33 defa “ ALLAH HU EKBER” ve 1 defa “LÂ İLÂHE İLLALLÂHU VAHDEHU LA-ŞERİKE LEH, LEHU'L MÜLKÜ VE LEHU'L-HAMDÜ VE HÜVE ALÂ KÜLLİ ŞEY'İN KADİR”

300 defa “ LA İLAHE İLLALLAH”(Tevhid en az üç yüz defa, beş bine kadar çoğaltılabilir.)
Dua Edilir. Yukarıda tarif edilen dersi günde en az bir sefer yapmak gerekir. Eğer daha fazla yapmak isterse sabah ve akşam yapılabilir. Daha da fazla yapmak isterse istediği kadar yapabilir. Efdal olanı az da olsa devamlı olmalıdır.